

העולם הזה

בגליון זה:

לח"י ★

חוזר לבתי המלאכה

יעקבוביץ ★

רוצח ? הורג ? אנס ?

הכפר האוסס ★

הסוכנות מגרשת מושב!

השבועון המצויר לאינפורמציה

חובב נליספון 8, תל-אביב (לירי תיאטרון "א ת ל") ת.ר. 138, סל. (זמני) 88785
מזן למבדקים: "עולמסופר"
משרד המערכת בירושלים:
רחוב דוד המלך (יוליאו), מול משרד הסעד.
משרד המערכת בחיפה:
רחוב החלוץ 45, חדר 11, טלפון 4681 (8-4 אחת/צ)

מכתבים

מבצע חברה

...בעית חומר החברה בחוגים ההולכים ומתרחים בים של הנוער הלא-חלוצי והבלתי-מסלחני במדינת הנה אחת התוצאות החמורות של אותו החינוך של תקופת-הברזל שלנו, חינוך אשר ניסה בכל הנוער וללמדו לשלול את כל אותם האינסטרס השטחיים ורורכיהם, "בורגניים" המהווים את הבסיס של כל חברה לא-מרכסית בחו"ל. המסקנה היא כי על כל אותו הנוער הרוצה להיות ככל העמים להשתחרר מן הארס התעמולתי שהצליח (מחמת אי-הפעילות של המסלנות ח"מ מניות) להדור לכל דומי החיים של הדור הצעיר בארץ.

מיכאל קיזה, זינבה
לאחר תקופה קצרה של אדישות אפשר כבר להבחין בתסיסה בקרב הנוער: קיים חוג נוער ההולך ומתרחב, למרבה חושו הכריז את הצורך בשינוי ערכים. צורך זה בולט בעיקר על רקע פירוד הלכות וצרות העין המסלנת. נוער מת עובר זה רוצה במשהו חדש — תנועה שתקרב את הלבבות, תתבסס על המשותף לעם כולו, ותהיה סבלנית ביחס לשוני מחלוקה.

יוסף אלון, פתח-תקוה
...החברה שלי אינם חיים בבתי-קפה או בקולנוע אלא נאספים מדי שבת אצל אחד החברים לשמוע תהליטים, לרקוד, לשיר ולשחק. אך הם רוצים לטייל, להכיר את ארץ. לשוחח על עניינים שונים, ואת זאת אני לא יכולים לעשות כבודות עצמנו, אלא דרוש עוד נוער בנילנו.

משה סייג, חיפה
נוער זה, שאין לו מה לעשות מלבד לטייל על שפת ימה של תל-אביב, למלא בתי-קולנוע ובתי-קפה — עתידו בקוביץ. ומיכאל, לפני זאת, בתנועת נוער אשר משום מה אתם מוצאים אותה ריקנית והסרת חיים.

מ. כהן, ירושלים
לפי דעתי, אפילו אם תמצאו איזו שהיא הצעה, לא תצא לפועל. מסיבה זו שרבים הם הבנים והבנות המתבישים צאת ולחישוש, וזהו אף הסיבה העיקרית לחוסר חברה. ייתכן שתנועה כמו נקד"ק עמית תפתור את הבעיה, אף כי לא במלואה. ל, ז, חיפה

חזירות, חזירות!

מירת חוצפתכם מהדימה. היאך עתיון לפרסם דברית-מאמץ כמאמרם על החזירות (תעולם הזה 762) ואתם עתיון היוצא בארץ הקודש ובשפת הקודש?

זלמן לוי, ניו-יורק
היכוח הזה של בני-אדם סביב חזירות מראה לאיזו רמה ירד המין האנושי. שני הצדדים פשוט טה להחליט את הדין: נקים זירה גדולה ונומין לשם חזיר אחד ושור אחד שיכריעו בקרב פנים

אל פנים למי מהשניים מניעה הזכות להאכל עלידי חם הדור. אלא מהשכחו בנידול החזירות (במערכתכם) אך אליא תשכחו לכתוב על דגל המערכת, "שיא הילכיד והטומאה".

חסיד חסידות, חיפה
שמואל פינגברג, רמת-גן
במקום להתעסק בהקמת חברות ונרעיונות-התשבות נשכח משהו יותר נשמי — ארננו חזות לנידול חזירות.

אליה רוך, תל-אביב
אני בטוח שרוב קוראים יתחילו לשמים — אלה שישלחו אותכם לעזאזל ואלה שיהללו אותכם, בהתאם לנישטם לעניינים דתיים. על-עצמי, ברצוני לשלוח לכם ברכה אויבוקטית, על כתבה אויב ייקטבות על נושא זה עזר.

ירמיהו אבשלום, טבריה
דעתך הראיתם טעם מופקס בפירסום צילומי של הרב יעקב לוי, ליר צילום של חזיר. הרב לוי הוא ממסדי חמורתי וראש אגף המיטות של הרבנות הראשית, וכל המכיר אותו יודע להעריכו. ל, ירושלים

לא היתה בכונות המערכת לפגוע ברב לוי.
כעתכם בדבר מעמדו האמתי של חרב בנשואיו (תעולם הזה 763) היתה תגלית סנסציונית. עוד כמה תגליות כאלה ואפשר יהיה להקים ממלכה בלי קואליציה.

רן שמואלי, חיפה
כמו כן אין אני יודע מה יקרה לה בסופה. למרות שאני אביה, ביכרתי לא להגביל את חרותה גם כשהיא בינינו, בעולם הזה, ושם, במקומות המשוניים שעל הכוכב המרובע היא ללא ספק חופשית ועצמאית יותר. אולם אני סומך על טעמה הטוב, אופייה הטהור וגידולה המשוכה שלא תמיט קלון עלי. אם תעשה זאת, וכמה שלא יכאב לי הדבר, אצטרך להודיעה. ואז היא תוכל ללכת ולצויר את עצמה.

שחבל על הנייר ועל הדיו. רצתי לשלישי רק כדי לשמוע הקריקטורה לא שחזה. במקרים כאלה הייתי נכנס, בדרך כלל, לדכאון נפשי עמוק ובהתאם למוסר-ההשכל הסיני הייתי מחליט לנטוש את המקצוע ולחפש פרנסה כנהג טקסי פשוט ועני.

אולם אחר מלחמה נפשית קצרה ניסיתי מחדש. הלכתי לעורך רביעי, שהיה כנראה שיכור במקצת, והוא קנה אותה. והילכך אני עדיין במקצוע.

אני אגלה לך סוד כמוס ביותר, למרות שבכך אעלה על עצמי את חמתה הודאית וה- בטוחה של חברי למקצוע. לגמרי לא קשה ליצור קריקטורות. כל אחד יכול לעשות זאת. הדבר העיקרי הוא לא לסמוך על השראה פתאומית. עליך לעבוד בשיטתיות. כל ה- עסק דומה לסתרון בעייה מתמטית פשוטה. אתה מתחיל בנתונים. קיים נושא, למשל ה- אינפלציה. קיימת זווית-ראייה, אתה בשביל או נגד האינפלציה. כל שעליך לעשות עכשיו הוא לחפש את הנעלם. אותו סיבך קל נוסף, היוצר קריקטורה מהנושא וזווית-הראייה שלך. זה הכל. אני מבטיח לך בודאות הגמיר- ה- ביותר שכל אחד יכול ליצור קריקטורות לפי שיטה זאת אחת הקופת אימון קצרה.

כן. שכחתי משהו: עליך גם לדעת לצייר קצת. לא הרבה. גם קצת כשרון איננו מוזיק, אחרי הכל.

לכסוף הייתי רוצה לומר משהו אודות רוי- תי. ודאי שמתם לב שעד עכשיו רק היה המבוא — ההרפתקות האמיתיות תתחלנה רק מעכשיו. ציירתי את הרקע, בניתי את התפאורות הדרושות. עד השבוע היתה רוית עסוקה באיסוף רשמים באותה ארץ רחוקה קרובה ששמה לארשי והמאוכלסת צעירים בעלי ראשי רמקולים.

החל מהשבוע הבא תקבלנה התמונות, ה- צורות וההופעות שנגאו לאיברות את צו- רתן הסופית, ואת מקומן הנכון במשטר של לארשי. אני מקה שאין צורך לחזור על כך שקורות מסעותיה של רוית בעולם ההוא אינן אלא סאטירה חברתית. רוב המקרים, האנשים והמצבים הם בעלי מובן מיוחד ואני סומך על חוש האינטליגנציה שלך שיתבנים כמקורם.

בכל זאת הייתי מבקש ממך לא להפוך קיצוני מדי וללקח ברגזיות יתירה את הרפת- קותיה של אותה צבירת קטנה עוי- גדת העגילים ובי- עלת הכונות הטור- בות.

לא היתה לי כל כוונה להקים רעש גדול כמבקר החברה, גוליבר רחוק למדי אחרי הכל, והוא רק דוד רחוק ומכובד של רוית הענוה, בת השכונה.

כמו כן אין אני יודע מה יקרה לה בסופה. למרות שאני אביה, ביכרתי לא להגביל את חרותה גם כשהיא בינינו, בעולם הזה, ושם, במקומות המשוניים שעל הכוכב המרובע היא ללא ספק חופשית ועצמאית יותר. אולם אני סומך על טעמה הטוב, אופייה הטהור וגידולה המשוכה שלא תמיט קלון עלי. אם תעשה זאת, וכמה שלא יכאב לי הדבר, אצטרך להודיעה. ואז היא תוכל ללכת ולצויר את עצמה.

המקצוע שלי הוא מקצוע קשה. בעליו תלויים בחסדם של אלה הקובעים אם מדפי- סים את הקריקטורה ואם משלמים עבורה. הכוונה, כמובן, לעורכים.

הישו סיפור סיני עתיקים המלמד את מר- סרה-הכלל הבא: אם משך שבועות את שתי- משקה בפרוטה ולפתע בא מישהו ואומר לך שאתה שיכור, שכח עליי. הוא פשוט שקרן. אם בא אדם שני ואומר לך אותו הדבר, אל תשים לב. הוא בודאי שושה. אבל אם בא אדם שלישי ואומר לך שאתה שיכור, הדבר הטוב ביותר שאתה יכול לעשות הוא ללכת הביתה ולחכות ששכרונך ישוך, עד שתתפכח. כי ממדים הסיפור הסיני, במקרה זה קיים סיכוי רציני למדי שאתה באמת שיכור.

לעתים קרובות ארע לי שהצלחתי לצייר קריקטורה עצומה והורגת, ממש סנסציונית. הייתי מאושר וגאה ביצירתי, רצתי לעורך הראשון שנודמן לי והוא דחה אותה. פשוט דחה אותה. המשכתי לעורך השני והוא סבר

אחרי שנים מספר במקצוע נדמה לי שה- עולם הוא הרבה פחות מסובך מאשר הפילור- סופים סבורים. למעשה ישנם רק שני סוגי בני-אדם. בני הסוג הראשון הם אלה הפורצים בצעקות "דוש, אתה חייב לצייר קריקטורה שלי!" מייד אחרי שנודעת להם זותתי. בני הסוג השני רק חושבים על זאת; גם הם היו רוצים בקריקטורה אך מתוך גימוסיות יתירה או בגלל ביישנותם הרבה יותר אינם מגלים את מחשבותיהם הכמוסות.

ברור מאליי שאני מסמפט הרבה יותר את בני הסוג השני ויתר-על-כך אני מבקש מהם להמשיך בדרך זאת. אפילו היו עוברים לסוג הראשון ומבקשים ממני קריקטורה לא הייתי עושה זאת. כי אני אינני מצויר קריק- טורות. הסיבה היא פשוטה: אני קריקטור- ריסטן. לפחות לא במובנה המלא של המלה. זאת היא אחת

הנקודות שהייתי רוצה להבהיר. נקר- דה שנייה היא דעה הגשמית לעתים קרובות למדי: "ב- חיי שדוש מצויין השבוע, יש רק דבר אחד — אין ממה לצחוק!"-למה יפריע דבר זה? לא התכוונתי כלל לעשות את הקרי- קטורה למצחיקה. אני בכלל לא מ- בין מה, למשל, מצחיק כאשר אני מצויר את האינפלציה כמפלצת-ים ענקית (לדיק: כמפלצת שרינו עומד בלועה ומכריז בקול רם ככל האפשר שהוא יחסל את האינפלציה? אין זאת בדיחה! אני התכוונתי לכך ברצינות גמורה ולא רציתי רק לדגוג את בתי השחן שלך.

אולם בכל זאת קורה שאנשים צוחקים. ללא ספק יש כאן מקרה של מקריות מוחלטת. כי אני גם אינני הומוריסטן. וזאת היא הנקודה השנייה שרציתי שתדעו עליה.

וכשני אתה רשאי לשאול שאלה: "אם אתה אינך קריקטוריסטן ואם אתה אינך הר- מוריסטן, לשם מה אתה שם את הציורים ה- קטנים האלה בהגזם הזה מדי שבוע? אגלה לך את הסוד. קודם כל כיוון שתמורת ציורים קטנים אלה אני מקיים את עצמי. סוף, סוף יש לכל אדם הזכות לקיים את עצמו. דבר נוסף, בעזרת הציורים הקטנים האלה אני יכול להביע את דעתי על דברים שונים. וסוף, סוף אוהב כל אדם להביע את דעתו על דברים שונים. וזה הכל.

המקצוע שלי הוא מקצוע קשה. בעליו תלויים בחסדם של אלה הקובעים אם מדפי- סים את הקריקטורה ואם משלמים עבורה. הכוונה, כמובן, לעורכים.

הישו סיפור סיני עתיקים המלמד את מר- סרה-הכלל הבא: אם משך שבועות את שתי- משקה בפרוטה ולפתע בא מישהו ואומר לך שאתה שיכור, שכח עליי. הוא פשוט שקרן. אם בא אדם שני ואומר לך אותו הדבר, אל תשים לב. הוא בודאי שושה. אבל אם בא אדם שלישי ואומר לך שאתה שיכור, הדבר הטוב ביותר שאתה יכול לעשות הוא ללכת הביתה ולחכות ששכרונך ישוך, עד שתתפכח. כי ממדים הסיפור הסיני, במקרה זה קיים סיכוי רציני למדי שאתה באמת שיכור.

באח עזי

בניית בוק

תייר שכר נהג מונית לסיור בתל- אביב. בעוברים על פני הנימנסיה הרצ- ליה מודיע הנהג בג- אווה: "את הבנין בנו משך שנה ו" ה- תייר לא טמן ידו בצלחת, הרגיע את הנהג: "צריך כזה בונים אצלנו תוך חדשים!"

כמה דקות לאחר מכן שוב לא התאפק הנהג, וכשעברו ליד מוגרבי הריע ביהי- רות: "אבל את זה בנו משך חצי שנה ו" אך התייר הניד את ידו בביטול: "גם כן משהו, אצלנו זה לא היה לוקח יותר מחודש!"

הפעם החליט הנהג ללמד את התייר לקח. בעוברים ליד הבימה שותק הנהג, אינו פוצה פה הפעם אין התייר מתאפק, חוקר וזחות הבנין. הנהג מניע את כר- פיו בתמרון: "מטעמר מאד, אני אתחול את הבנין הזה, כשעברתי כאן אתחול עוד היה המגשר ריק ו" הקורא יאיר גלוברמן תל-אביב, רחוב ליברמן 9 וזכה בפרס של 1. ל" (על מגרש ריק).

יופי! אפילו הארצות המתקדמות ביותר דורשות רישום רשמי כלשהו וכאן מספיק להשיג מיטה ושני עדים.

חנה ק., תל-אביב
כאדם עם נפיון חיים, אני יכול להבטיח דבר אחד: הרבנות תמצא את הסקירה הדרושה לחסל את השטניות האלה המאיימות להרוס את יסוד המוסר היהודי. אברהם כהן, ירושלים

מוסר יתומים
אנו מביעים בזה את הערכתנו בעד הרפורמה על מעלנו בתל-אביב (תעולם הזה 762) אולם מצי- טורים על הידיעה המוסרית שנמסרה לכם בעניין סידור הבגונים.

בסוף שנת תשי"א הצלחנו לסדר ששה בוגרי מוסדנו בישיבת כפר אברהם עליד פתח-תקוה, בה הם מקבלים השכלה נכונה בתורה ובמלאכה. עלינו להרגיש שהסידור הזה יצא לפועל רק בעזרת המלכה לעבודה מוציאות של עיריית תל-אביב, שהסכימה לשלם את החזקת הילדים. הנהלת אגודת בתי-יתומים ויתומות תל-אביב

ממסום מפגנתי?

העורך ויתר חבירי המערכת הצהירו בהודמניות שנות וחגיגות ששועלם הזה אינו שוכעון מפגנתי. העיתון מושפע ממפלגה אחת — אני חושב שכבוד העורך בודאי יודע לאיזו מפלגה אני מתכוון.

ד. ל., תל-אביב
אולי העורך טמטוםס מכריז, אך שמא בכל זאת יעזור לו הקורא ד.ל. ויגלה לו לאיזו מפלגה הוא מכור.

הכירה לא נשכחה
בנסותי לפתור את השאלה ה-183 במסל 762 תשנ"ב הענן (תעולם הזה 762) יוצא כי בירת דרום-אפריקה היא יותסבורג. עד כמה שאני זוכר מספסל בתיאספר מלפני 17 שנה הרי בירת דרום- אפריקה היא פרטוריה.

שמעון פינקלשטיין, תל-אביב
העולם הזה מסמיק. ביחוד שטרם עברו 17 שנה מאז למד עורך התשבצים כי פרטוריה ולא יותסבורג היא בירת דרום-אפריקה.

הגאונים הצליחו
גם אני כנראה אינני יכול להמנע מכתוב מכת- בים למערכתכם... במקור 12 של תעולם הזה (759) אתם כותבים על מכרות הפחם בבויליבה. פח הוא שכבת מתכת חסות או יותר דקה, שמיצרים אותה עליידי כך שממכירים נוש מתכת כיו גלילי ענק תחת לחץ נבית. גם נאנני תעולם הזה לא יצליחו להפיק פח ממכרות.

המבדיל בין פח לבדיל.
הם הספיקו לשכוח
ברצוני להסב את תשומת לבכם למצבה שהוקמה בכפר מלחה בירושלים, ביוזמת חברי הנוספים ה- השקיעו מרץ. עבודה וכסף ולבסוף הצליחו להקים מצבה לתשואה. לפי דעתי יש צורך להבליט את המכרה כדי לתת דחיפה לחברי שאר הנוספים בכל רחבי הארץ, למען יקחו מהם את הדבר לירדים וינציחו את זכר חבריהם ויזכירו להורי הנוספים שעוד לא נשכחו יקריהם.

כל נשאר את עניין הקמת המצבות לפוסדות. שהספיקו לשכוח! **אביחי יהודיוף, תל-אביב**

ה ש ע ר

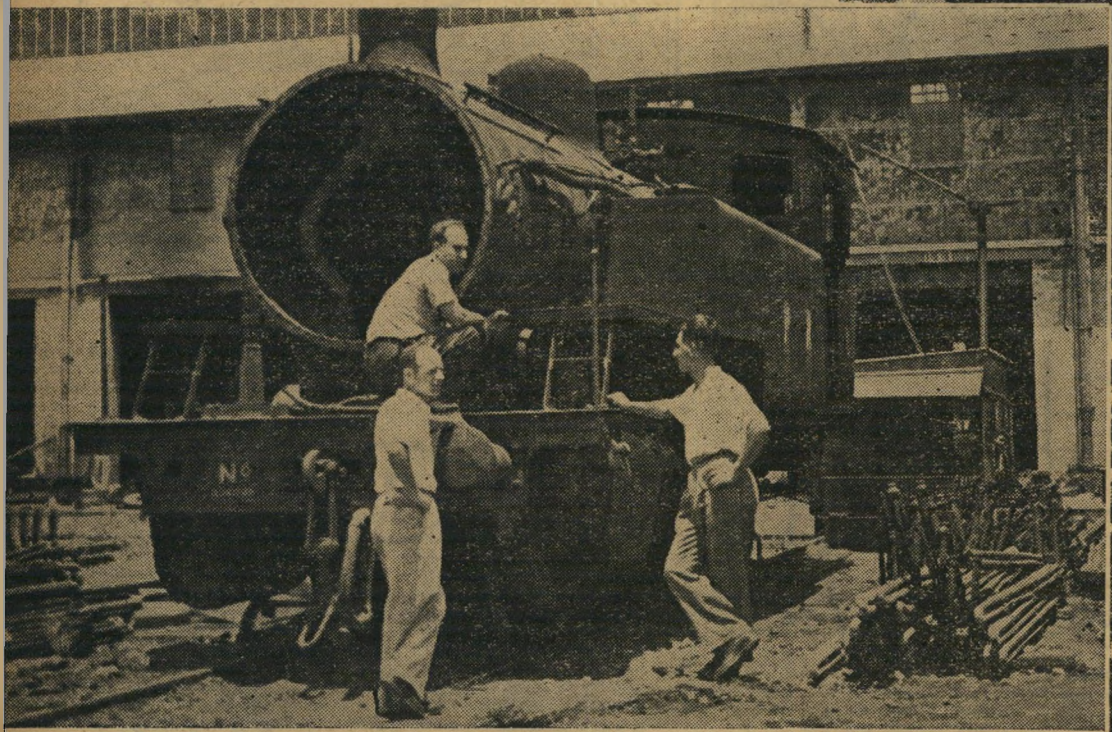
משך ששה חודשים בשנה הים הוא סתם מישטח של מים וזעפים המתמשך לאורך כל הארץ. אולם בחצי השני, כשהשמש צולה את הגוף, הופכת שפת-הים מקום הבילוי העממי היחיד בארץ. שם אפשר לשחות, לרוץ, להציג אופנות חדשות, להסתכל בכחורות יפות. וזה גם בילוי שאינו עולה ביוקר. במרבית הזמן נשתנה רק פרט אחד מכל זה — הים הפך בילוי לא כל כך זול. כי יום הפנאי היחיד שיש למאות אלפי תושבים בארץ הוא יום השבת. וביום השבת אין קשר לשפת-הים; צריכים להסתדר עם בעל מכונת פרטית או להזיז בחור למונית. השבוע נסע הבילוי פגיעה נוספת — גם לאלה שיש מכונת פרטית אסור לנסוע בשבת, מותר להם לשבת בבית. ותמונות, כוז של השער, שצולמו לא זמן על שפתימה של הרצליה. תהפוכה מזכרות של בילוי נעים שאי-פעם הכירו אותו תושבי הארץ.

11 קבריים בדרך

לפני שש שנים בדיוק יצאו 45 בחורים ובחורות לפעולה הגדולה ביותר שבוצעה אי פעם על ידי לח"י - פיצוץ בתי המלאכה של רכבת פלשתינה (א"י) במפרץ חיפה. השבוע התכנסו הוריהם, חבריהם וידידיהם ליד 11 הקברים הנשכחים של חללי הפעולה - אשר שום כבוד לא ניתן לזכרם ושום תגמול לא ניתן למשפחותיהם על ידי מדינת ישראל.

מאת *אורי ספקני*

ערב אתר ביוני 1946 הרגישה אשה בקרית-חרושת, ליד חיפה, בתנועה חשודה. קבוצה גדולה של צעירים וצעירות התכנסה באחד הבתים. כשיצאו מהבית דחפה הסקרנות את האשה להיכנס פנימה. היא מצאה שיירי אוכל ובקבוק יין מלא. היא לקחה את הבקבוק. למחרת היום קראה בעיתונים כי בלילה החולף התקיפה קבוצה של אנשי לח"י את בתי המלאכה הגדולים של רכבת פלשתינה (א"י) במפרץ חיפה. האשה הבינה שאלה היו הבחורים החשודים שהשאירו את הבקבוק מאחוריהם. היא שמה את הבקבוק בצד, גדרה לעצמה שאם אי פעם תמצא מישהו כמשתתפי

חללי בתי המלאכה:

צבי ("משח") ארטז	אברהם ("אדחנן") יהוראי
בדעמי ("בועז") ידוביץ	יוסף ("חיים") יפת
אריה ("עוזי") דנברג	דוד ("שלמה") עדני
אשר ("גדליה") פדמן	ישעיהו ("יוסף") פרחי
שמואל ("אריה") צוקרמן	משה ("אורי") רדומיסלסקי
חיים ("פתחיה") ריבנכך	

משתתפי הפעולה שנפלו במריצת כלא עכו:
חיים ("אדימק") אפלבוים, שמשון ("שמש") וידנר

הפעולה תמסור לו את היין. כעבור שנים מצאה את אחד המשתתפים. מסרה לו את הבקבוק.

סיפור קצר זה, שקרה במציאות, מוכיח שפה ושם עוד יש אנשים בעלי זכרון. ייתכן שהאשה היתה מאוהדת לחי, וייתכן שנמתח עם מתנגדיו. הדבר אינו חשוב. היתה לה גישה אנושית בריאה לגבי בחורים שיצאו לשרת את עמם כפי שלימד אותם מצפונם והגיגונם, אם היתה דרכם נכונה ואם לאו.

אולם האשה היתה יוצאת דופן, כשמלאו השבוע שש שנים להתקפה ההיסטורית על בתי-המלאכה נתברר כי המדינה והעם שכחו לחלוטין אותה ואת מבצעייה.

ארבעה ישובו בחדר

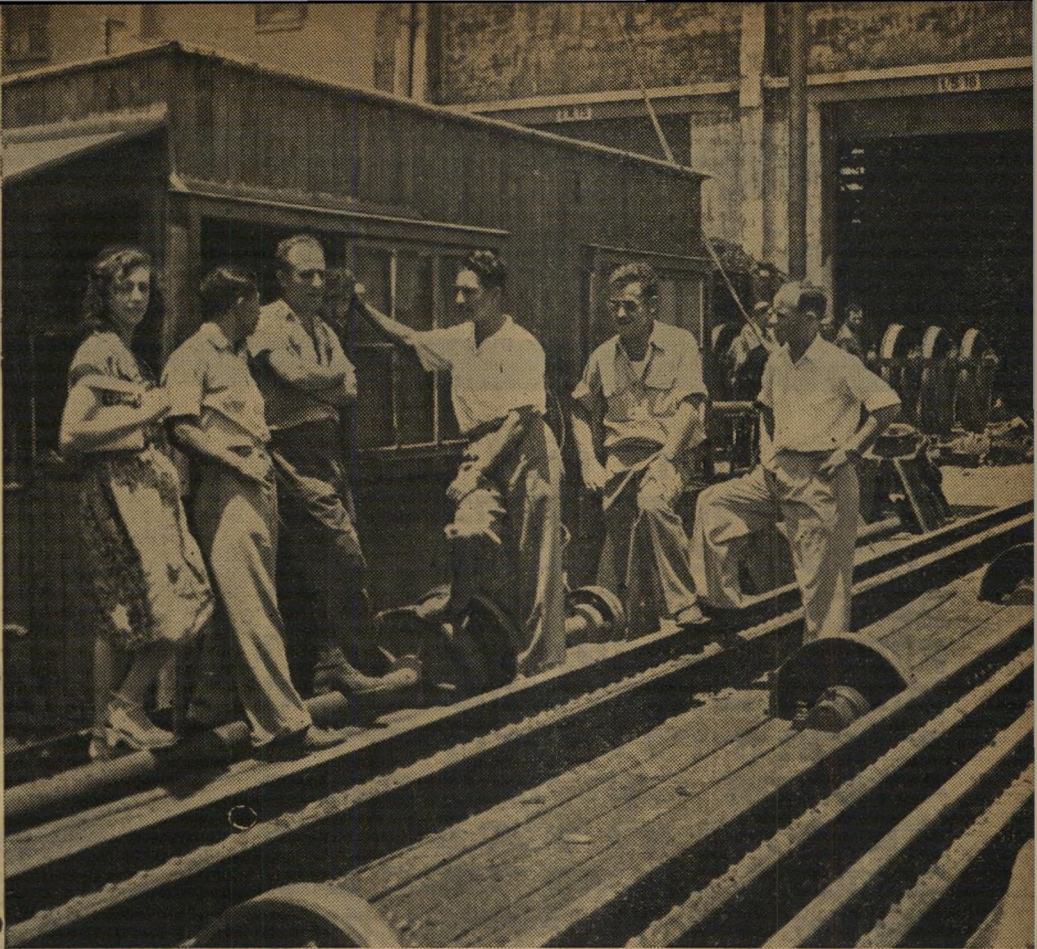
11 קברים מכוסים ירק חפורים זה בצד זה בבית-הקברות אשר בכניסה לחיפה. קבוצה קטנה מאד של אנשים עמדה סביבם. היו אלה צעירים וצעירות פשוטים, שלא נבדלו במאומה מצעירים אחרים שעברו אותה שעה בכביש. לידם עמדו כמה גברים ונשים, אף הם אנשים רגילים. איש לא היה מעלה על דעתו שאלה הם הבחורים ששמעו פעם את גורדין המוות מפי שופט בריטי, וכי אלה הוריהם של אחד-עשר חללי הפעולה הגדולה ביותר שבוצעו אירופים על ידי לחי.

הרב, בגלימתו השחורה, פתח בתפילה. הבחורים כיסו את ראשיהם במגבעות, כיפות ומטפחות. הנושים פרצו בבכי זועק, השתטחו על הקברים. הרב המשיך בתפילתו, מבלי להפנות את עיניו אל היועקות. גם הבחורים עמדו כקפואים. כשעיניהם מורכנות אל הקברים. ביו האנשים עמד גבר בן 39, שהרכיב משקפי שמש וחבש כיפה לראשו. לפני שש שנים היה שמו מפורסם בעולם, המנהיג המקולל והנערץ של "כנופית-שטרן" רבתי-האימים.

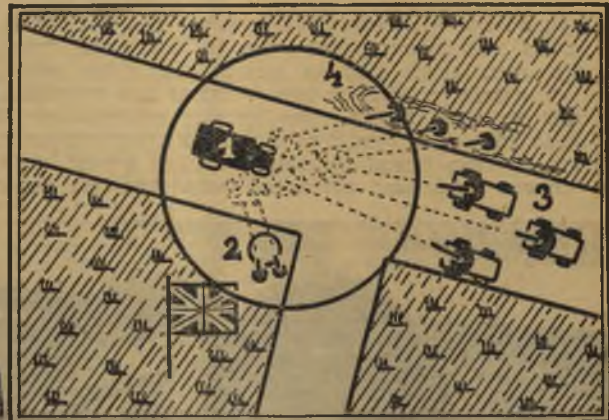
על מה חשב נתן פרידמאן באותו רגע? ייתכן ומחשבתו תרה אחורה, אל בית בפנינת רחובות ארלוזורוב ובן-יהודה בתל-אביב, ביתו של יי (הוא ינובסקי, איש ההגנה, שהפך יעקב ינאי, סגן מנהל משרד הבטחון). בחדר ישובו ארבעה אנשים: ד"ר משה סנה וישראל גלילי, נציגי ההגנה, מנחם בגין, נציג אצ"ל, והוא, פרידמאן, נציג לחי.

הארבעה היו למעשה את המפקדה של תנועת המרי העברית, ארגון-הגג שאיחד אותה שעה את שלוש המחתרות. עליהם היה לאשר את התכנית שהובאה עליידי איש הלחי.

התכנית הוכנה, ככל תכניות לחי, על-ידי קצין המיבצעים של הארגון, יעקב בנאי, המכונה מזל, גבר בלונדי שדמה דמיון רב לאנגלי. היא אושרה

השער הגורלי: משתתפי הפעולה שנידונו למוות מסיירים אחרי האזכרה בשטח ההתקפה, שומעים מפי הפועל יוסף אלוף, זו הפעם הראשונה, על הנזק שגרמו. (משמאל) המשתתפים ליד שער מגרש בתי המלאכה בו נקבע, למעשה, גורל הפעולה. הנוטרים הערבים בסוכה הקטנה משמאל סרבו לפתוח את השער, אילצו את המתקיפים לפתוח באש.

המארב: בתמונה למטה נראה המקום בו נתקלה המכונית במארב הבריטי ונהרגו תשעה מבין יושביה. המספרים בתמונה ובמפה: (1) מכונית הלוחמים, (2) מוקש ימי חתוך שהובא על-ידי הבריטים כשריון, (3) הסנקים הבריטיים שחשמו את הדרך, (4) הכוח הבריטי שפתח באש.

עליידי שני החברים שהיוו אותה שעה את מרכז לחי — גרא, הוא פרידמאן ילין, המדינאי של המחתרת, ומיכאל, הוא יצחק יורניצקי, המפקד על המיב-צעים. השלישי, האידיאולוג, ד"ר ישראל שייב, עוד ישוב אותה שעה בבית-הסוהר.

התכנית שנפסלה

התכנית היתה חלק של תכנית כוללת יותר של תנועת המרי. מטרתה: לשחק את רשח התנועה של הארץ. לא מכבר יצאו כל ארגוני המחתרת לפגוע בגשרים ובשדות תעופה. לחי הציע לחבל בבתי-המלאכה, בצורה שתשתק למעשה את כל מהלך הרכבות בארץ. תנועת המרי אישרה את התכנית, כפי שאישרה את תכנית פיצוץ גשר אכזיב ושאר הגשרים בידי ההגנה, שביצועה נקבע לילה אחד לפני המועד בו יצאו לפיצוץ בתי-המלאכה.

היו שתי דרכים לגשת לפעולה. הדרך האחת היתה הדרך המסורתית של לחי. היא היתה בנוייה על אפשרויותיו המיוחדות של ארגון מחתרת קטן, המורכב מאנשים מובחרים. עיקרו: להגניב לתוך שטח בתי-המלאכה כמות של חמרי נפץ, להניח פצצות-זמן, להוציא את כל הלוחמים משטח המיפעל לפני ההתפוצצות.

תכנית זו היתה פשוטה וסכנותיה מעטות. היא נפסלה מתוך טעם פשוט: תנועת המרי רצתה לא רק בתוצאות יעילות, אלא גם בהפגנות. היא רצתה להוציא לפעולות יחידות מאורגנות של לוחמים, לערוך פעולות-שדה סדירות. לפיכך נקבעה תכנית שריכוזה 45 לוחמי לחי מכל קצוות הארץ, הפעילה אותם כיחידה צבאית מאורגנת נגד בתי-המלאכה. את תוצאותיה של הפעולה יש לזקוף, במידת מה, על חשבון שינוי תכניות זה.

נקישת מח גורלית

בערב ה-11 ביוני התכנסו 45 הבחורים והבחורות בחדר קטן בקריית חרושת. הם לא ידעו עדין לשם מה הוזמנו, אף כי ידעו שתהיה זאת פעולה

בלחי רגילה. הם היו כולם מומחים, שמעו את ההסברה. האדם שהכין את הפעולה היה ז'ק אלקלעי, איש לח"י שעבר חמש שנים בבתי-המלאכה. הוא החדיר למפעל את אחד ממומחי המחנכת, בעזרת תעודות מזויפות. הלה בוק את אפשרויות ההתקפה והנסיגה, את המיתקני העיקריים שכדאי היה לחבל בהם כדי לשחק את המפעל. עם רדת החשכה עלו ה-45 על מכונות משא מכונות ברוגס. בידיהם היו תתי-מקלעים בריטיים ואקדחים. בהתקרבם לבתי-המלאכה הורידו ארבעה זוגות בדרך על אלה הוטל התפקיד לחסום את הכבישים המובילים לבתי-המלאכה במקומים מסומנים, כדי לעכב את בוא של הצבא הבריטי כשיקבל את אות האזהרה. המכונות שנשא את 37 הנוטרים המשיכה ברכ עברה על פני בתי-הזיקוק, התקרבה לשערי בתי-המלאכה. קרבת השער נמצאה סכנת פת. שם עצרה המכונית. ז'ק אלקלעי, נגעה בפת, השמיעה קול נקיש מהדהד. פרט קטן זה ייתכן וקבע את גורל הפעולה כולה ואת גורל משתתפיה.

הלוחמים תפסו עמדה בשקט. שניים מהם, במדי שוץ רים בריטיים התקדמו לשער, כשתתי-מקלעים בידיהם. תפקידם היה להניע את הנוטרים הערביים לפתוח את השער, מבלי שיהיה צורך לפתוח באש. אולם הערבים שמעו את נקישת הפת, חשדו. הם לא פתחו את השער השניים נאלצו לפתוח באש כדי להוריד את ראשי השוץ, בים, לחבר מוקש לשער. הערבים ברחו, השער נפרץ. בשמוע האנגלים בסביבה את קול היריות, יצאו ממחנותיהם.

הבנות והפעילות: חנה שטרן (מימין) ושרה ערמוני הן שתי הבנות, להן האיר המול בפעולה. (למטה) נחום מזרחי, סומא עין שמאלית מילדות, איבד את רגלו הימנית בפעולה.

ריות מתוך קרון

בינתיים התפוררו הלוחמים בכל השטח הנרחב של בתי-המלאכה. בדרך ניסחה עליהם אש מתוך אחד הקרונות. נוטרים ערבים ירו, הרגו שני לוחמים, ברחו. האחרים ניגשו לפעולת החבלה, שמו מטעני חומר נפץ בבוכנות הקטרים, פוצצו את הגשר, אשר עליו נכנסים הקטרים לתוך אולמי התיקוף, טיפסו על המנוף המתנשא. כל הפעולה היתה צריכה להסתיים תוך 15 דקה. אולם המפקד, שנתן את אות הנסיגה וחיכה לאנשיו ליד החור, שפוצץ בינתיים בגדר, חיכה לשוא. בגלל רעש הפיצוצים לא הגיע אות הנסיגה לכמה חוליות. כשתה-אספו כולם עברו 45 דקה, 30 למעלה מן התכנית. היו אלה דקות גורליות.

כי בינתיים יצאו אלפי חיילים ושוטרים, חסמו את כל הכבישים, הטילו עוצר חמור. כשיצאו הלוחמים לדרך הנסיגה הרגישו בכך מייד. התכנית קבעה שליהם לעבור את החולות ברגל, לעלות על המכונות במקום מסויים, לנסוע בה עד למבואות כפר חסידים ולהמשיך ברגל בין ההרים עד אלונים. שם היה עליהם לשהות, לפי שעה, כאורחי ההגנה.

הטעות הפאטאלית

הקטע הראשון, הקשה ביותר, בוצע בהצלחה. האנשי הגיעו למכונות, עלו עליהם, כשהמפקד יושב ליד הנהג. הם עברו את כביש עכו, פנו לכביש עיר-גנים. בדרך נדרשו לעצור עלידי זקיף בריטי, אך ענו באש והמשיכו בנסיעה. היתה זאת טעות פאטאלית. לוא ירדו מן המכונה וניסו להסתתר בקבוצות קטנות ברגל אל מחוץ לאזור הסכנה, ייתכן והיו ניצולים.

וכך קרה אשר צריך היה לקרות: המכונות, שנסעה בלי אורות, התנגשה בטנק בריטי שחסם את הדרך. משני עברי הכביש שכבו חיילים בריטיים בתעלות, פתחו באש צולבת רוצחנית. במטח הראשון נהרגו תשעה איש, נפצעו כמה מהנוטרים.

כל אלה ששרדו בחיים, כולל הפצועים, הובאו לבית סוהר עכו. נערך להם המשפט הצבאי הרגיל, כשהנאשמים יושבים ושרים ומסרבים להשתתף. הבחורים נידונו למוות, הבנות למאסר עולם. אולם מאחר שהממשלה חששה מתוצאות הוצאתם להורג של 18 איש, המירה את עונשם במאסר עולם.

המאסר לא האריך ימים. אלימלך הספיק בקושי לצל את זמנו הפנוי כדי לכתוב חוברת על מהלך הפעולה על גבי נייר טואלט, להגניבה החוצה בעזרת שוטר ערבי. כשיצאה המחנכת לפרוץ את חומות כלא עכו פרצו אלימלך ומרבית חבריו, משתתפי הפעולה, החוצה. בדרך נהרגו שניים. אלימלך היה אחד מהם. השני היה גם הוא מאנשי בתי-המלאכה — שמש, הוא שמשון וילנר.

תודת האומה

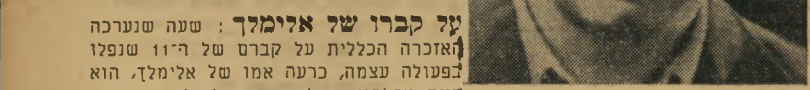
ייתכן וכל הזכרונות האלה עברו בלבם של הבחורים שעמדו ליד הקבר — נהג של תנובה, חבר אשד, פקיד עירייה. אך ייתכן וזעקויותיהם של ההורים הפנה את לבם לצד אחר: סבל ההורים.

לא כל ההורים ידעו שבניהם חברים בלח"י. אחדים שמעו על כך בפעם הראשונה כשנודע להם שבנם נהרג או נאסר. הוריו של פתחיה, הוא חיים ריבנבך, אינם מאמינים גם כיום שבנם נהרג, לא הופיעו לאזכרה. רוב אנשי המחנכת באו מבין העם הפשוט, והם השאירו אחריהם הורים שהיו זקוקים לשכר בניהם. אין חוק במדינה הנוון תגמולים לחללי המחנכת שנפלו במלחמה נגד השלטון הבריטי. הממשלה גמעה מלחוקק חוק כזה, מתוך חשש שמא תודה בצורה זו שהיתה תועלת לעם ישראל מפעולות אצ"ל ולח"י. לכן פגעה גם במשפחות חללי ההגנה.

קשה לחזור אל מאחורי השיקולים המפלגתיים האפי לים הקובעים את חוקיה של מדינת ישראל. הצד האנושי ברור למדי. היה הבול פוליטי גדול בין אנשי ההגנה, האצ"ל ולח"י. עד היום נמשך הויכוח על דרכיהן השונות. אולם לא ייתכן כל ויכוח על דבר אחד: גם אלה וגם אלה נפלו מתוך אמונה אידיאליסטית שהם משרתים את עמם, לא מפלגה זו או אחרת, לא קואליציה נמשלחת בתחילת. רובם נפלו בחקופה שתנועת המרי העברית נתנה גושפנקה רשמית גם לפעולות הפורשים. אימתן תגמול למשפחותיהם — בסך הכל 100 משפחות של ההגנה, האצ"ל ולח"י — והפלייתן לרעה לגבי משפחות החללים של מלחמת העצמאות, אינה אלא עוול הוועק לשמים המכוסים עננים מפלגתיים.

המונהג והמתכנן: "גרא" ו"מזל" בפי פקודיהם לשעבר הם נתן פרידמן יליד, חבר מרכז לח"י, ויעקב בנאי, קצין המבצעים שעיבד את התכנית.

עז קברו שז אלימלך: שעה שנערכה האזכרה הכללית על קברם של ה-11 שנפלו בפעולה עצמה, כרעה אמו של אלימלך, הוא חיים אפלבוים, על קברו. אלימלך נקבר בי שורה אחרת מפני שנהרג בשעת פריצת כלא עכו. אמו של אלימלך השתרעה על האדמה הצחיחה, ליפפה ביד אחת את המצבה האפורה ובשניה הסתירה את עיניה שזלגו דמעות רבות. כשהרגישו החברים בבדידותה ערכו אזכרה מיוחדת נוספת ליד קברו של אלימלך, הצטרפו אליה באבלם המשותף על חללי הפעולה.

עז קברו שז אהנן: אביו של אברהם יהודאי בה באחור, אחרי סיום האזכרה. חבריו חזרו אל הקבר, שם התפלל האב לבדו. בניגוד לשאר ההורים, שמרדו בבכי והשו תסחו על הקברים, שמר יהודאי התיימן על שקט מוחלט באבלו על בנו שאיבד את עינו בפעולה קודמת. נפל בבתי-המלאכה. בשומרי על הדומיה ששררה ליד קבר בנו, הוציא יהודאי האב את ספר התפילות, ערך לבנו אזכרה שלוהה.

המועמד לקופה הריקה

אחר שאליעזר קפלן הודיע על התפטרותו ממשרת שר האוצר הועלו חמשה שמות כמועמדים ליורשו: לוי אשכול, דוב יוסף, גיוור יוסף-טל, פרץ נפתלי ודוד צבי פנקס. השבוע עלו מניותיו של אשכול על אלה של שלשה השרים ואיש הנהלת הסוכנות ומינויו כשר האוצר השני הפך חודאי כמעט.

נודע: לוי שקולניק נולד ב-25.10.1895, בכפר אורטובו ליד קיוב שבאוקראינה (רוסיה). אביו, יוסף, היה סוחר וחוכר יערות וטחנות, בעל משק חקלאי קטן. **חינוך:** תנ"ך וגמרא מפי מלמדים, לימודי חול מפי סטודנט שנתגלגל לכפר.

השלים את השכלתו בגמנסיה עברית בוילנה. **עלייה לארץ-ישראל:** עלה עם אחורני העלייה השנייה ערב מלחמת העולם הראשונה (לפי המלצתו של יוסף שפרינצאק) שמר ועבד בפתח-תקווה, השתתף בעלויות קרקע לעסרות וקריית ענבים שבחרי ירושלים, חלה בקדחת. **תפקידים ביישוב:** חבר המרכז החקלאי של פועלי יהודה, כבר אז אחד משלושת הגדולים בהתיישבות (השניים האחרים: אברהם הרצפלד ונסע הרפז). מתגורר לגוד העברי, חבר דגניה שהפך ציר אספות הנבחרים והקונגרסים הציוניים. שליח ההסתדרות במוסקבה (1927), מנהל מחלקת ההתיישבות בברלין הנאצית (1936-1933), ממארגני ההעברה (העברת הון יהודי גרמניה בסחורות). חבר הנהלת הסוכנות, מראשי ההגנה, האיש החזק של ההסתדרות בסכסוכי עבודה. **תפקידים במדינה:** המנהל הראשון של משרד הבטחון, שעה שישאל גלילי המפמ"י היה תת-שר הבטחון. פרש עם תום המלחמה לגזברות הסוכנות ונשא בתפקיד זה באחריות הרשמית למצב הדברים שנתגלה בדו"ח שמוקד. עם פרומו התנצל בתשובה המפורסמת: "לא תחסום שור ביוש". בלי לחתור על עמדתו בסוכנות, הפך שר החקלאות בממשלה האחרונה, כיורשו של פנחס לבון. הצטיין בתפקיד זה.

אישיות: רחב-גרגר ומוצק-קומה, בעל עיניים חודרות. משופם ומקריח, בעל גרעין קשה אך הליכות עדינות. מחונן בכשרון להיות חביב הגיוני וגמיש ליד שולחן המו"מ מבלי לחתור שום חיתור ליריביו. **חיים פרטיים:** נשוי בשנייה, אב לארבע בנות. מאשתו הראשונה, רבקה, הבת נצעה, מורה למחול בבית-הספר הדומיט של התיאטרון הקאמרי ואחראית למחול בהצגותיו. מאשתו השנייה, אלישבע, הבנות דבורה, תמה ועופרה. **רקע:** מינויו של לוי אשכול כשר האוצר יהיה נצחון לאגף ההתיישבותי במפמ"י, הרואה בו את נציגו.

אמיל דבר, עיתון מפמ"י, ראה צורך לתקוף את ההחלטה. כותב הוא: "אלו הגענו להכרח לצמצם, למשל, את צריכת הסבון... האם היינו מרשים לשר המעוניין לאסור את העישון ביום השבת? מה שאין דבר תמים מסביר: כיצד יכול שר התחבורה הדתי להוציא את ההוראה בלי הסכמת ראש הממשלה המפמ"י? — ומה המחיר ששילם עבור ההסכמה.

תורכי צעיר עולה

יחד עם הנבואות השחורות על התמוטטות המדינה (ראה לעיל) הביאו עיתוני אנגליה גם נבואה אחרת: עתידה לקום בישראל דיק טטורה לכלית. העיתונים לא פרשו את אופייה של הדיקטטורה העתידה. אולם יודעי דבר יודעו מה מקור הדיעות: התמונתו של איש ביי, ג'י, אהוד אבריאלי, מי שהיה ציר ישראל בצ'כוסלובקיה, הונגריה, רומניה ובלגיה והפך כנהל משרד ראש הממשלה, כמנהל האוצר, במקומו של דוליק הורוביץ.

שמו הקודם של אהוד אבריאלי הוא איבראל, מושג גרמני שתרגמו העברי הוא "בכל מקום", או "מעל לכל". אהוד אבריאלי שיך לקבוצה קטנה של "תורכים צעירים", אנשים צעירים (יחסית) שהתחנכו על ברכי ביי, ג'י, והסבירים שמקומו מעל לכל. לא פעם ניהנו לתורכים צעירים אלה עמדות מפתח, בהם שלטו במידה רבה על גורל התנועה והמדינה, חבויים מעיני הציבור מאחורי גבו הרחב של ראש הממשלה. ולא תמיד הם הוכיחו כשרון בולט.

אולם אהוד אבריאלי, יליד אוסטריה, חניך השומר הצעיר, חביב, יחסיני, רחב-כתפיים ודליל-שער, מבטיח יותר מאשר תורכים אחרים שכוכבם דעך כמעט באותה מהירות שדרך. איש קיבוץ נעץ, מפקד הסלוגה המקי

העם

עסקים ומפלגותיים כרגיל

בחזק ניגנו העיתונים הבריטיים מארש אבל עצוב, התכוננו להלוויה. הם הודיעו כי מדינת ישראל עומדת לרדת סופית אל הקבר ה"כלכלי" אולם בפנים, במדינה עצמה, התנהלו העסקים כרגיל. והעסקים היחידים שעודם פורחים במדינת ישראל הם עסקי מפלגות. מן עד באר-שבט התנהל הקרב האכזרי על הילדים בין המפלגות. חוק המדינה, שהוא חוק המפלגות, מאפשר למפלגות, לתת מפלגות ולפליגות-תמפלגות להאריך את קיומן עד עולם על-ידי חטיפת ילדים בגיל רך. הדבר מאפשר לרבות מהן להסתיר את העובדה שהן מזמן מוות טבעי ומעלות צה"ל בעזרת טירור ושכנוע, לחץ ותגרות דמים שתמשו המפלגות השבוע בחוק זה, במערכה הגדולה על רישום התלמידים ב"בתי-הספר.

אולם המאבק בין המפלגות לא התנהל רק בארץ-האם. גם במושבות האימפריה ה"יהודית", הכפופות למדינה, הוא נמשך במלוא חוקפו. במושבה העיקרית של המדינה, יהדות אמריקה, נערך קרב-הכרעה בין קבוצתו של הרבני אירובינג מילר, המשתדל לחבר את קרן ציוני אמריקה לקטר הציוני-כללי בארץ, ובין כמה רבניים אחרים שביקשו לנסר את החיבור. בשדה-הקרב על מטרות נעלות אלה נמצא גם תפקיד חדש למדיניות החוץ הישראלי, שאינה קיימת בשדות קרובים יותר. החל מראש הממשלה ועד לשגריר ישראל הפעלו מדינאי המדינה במערכה זו. אולם מדיניות-החוץ נכשלה. התוצאה: בסיבוב ה"ראשון" ניצחו הצ"ח את מפמ"י.

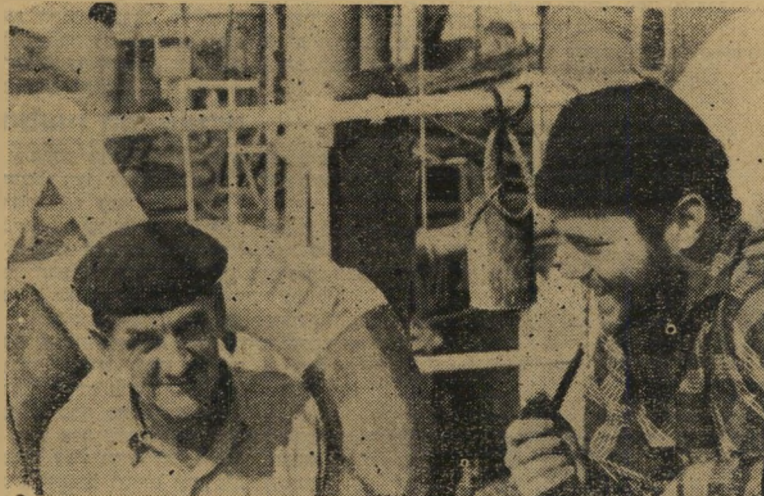
הממשלה

המסווה ירד

שבוע ימים אחר שהממשלה הודיעה על הוראותיה החדשות לחסכון במשק התחבורה, הורד בגלוי המסווה ממסרתה האמיתית. כשניגשו רופאים, עיתונאים ומשרתי צבור חיוריים אחרים למשרד התחבורה כדי לקבל הקלות, הורו הפקידים בגלוי: אפשר לתת הקלות בכל ימות השבוע. אי-אפשר לתת שום הקלות בשבת. כי תפקידו האמיתי של הסדר החדש הוא לספק את הצרכים הדתיים, אשר שר התחבורה הוא נציגו העיקרי בממשלה.

ככל שהתעמקו הכלכלנים יותר בהגבלות החדשות, כן נראו מפוקפקות יותר. במקום להגביר את פריין העבודה ואת הניצול הכ"ס ימילי של משק המכוניות, תהיה השפעת ה"הגבלות הפוכה בדיוק: להוריד את תפוקת מכוניות המשא ב-28% ולהעלות באותו אחוז את מחיר תחבורת המשא והנוסעים.

אפשר היה להמשיך בשיטה זו עד אין סוף. כדי לחסוך את הדלק הדרוש לייצור חשמל אפשר, למשל, להשביח את כל מכוניות התעשייה והחקלאות ליומיים בשבוע. ובאותה הזדמנות אפשר, כמובן, לנתק את כל אספקת החשמל לבתים פרטיים מרדת השבת עד צאת הכוכב הראשון.

אדן גרין (ימין) ומהנדס ראשון הנרי שמוק פקידונים באו לחנוך

יהיו תלויים בעובדה קטנה: אם ייצא מישור שיתן לממשלה מדיניות כלכלית כל שהיא. כי דיקטטורה בלי מטרה אינה דיקטטורה מצליחה.

מנגנון

לפני ואחרי חצות

למרות שמקצוע הצלמות איננו תואי הת"קבלות לשירות החוק הישראלי, הרי אינו מוזיק. נחום אסתר, צלם-חובב, לשעבר איש מחלקת אצות-הברית של משרד החוק ב"קרייה, גילה השבוע שמלאי תמונות עוזר בהרבה לקסט קונסוליה חדשה בנכר. הקניסוליה היא קונסולית ישראל בשיקאגו של ארצות-הברית. מקום שאסתר משמש סגן ל"קונסול רם ירון, ראש המחלקה הפלילית של המשטרה שהפך דיפלומט, מקצוע בו גילה כשרון רב כבר ככהונתו הראשונה, בניקוסיה בירת קפריסין.

מוסר כתב העולם הזה בארצות הברית, מוטיב גייקובס: מתוך כוונה לחסוך בהוצאות של תקציבים המצומצם רכשו ירון ואסתר רהיטי צנע וסייעו בתליית הוילונות ואוסתכל אסתר, בייאוש, בקירות דערומים. אולם הוא מצא מוצא: הוא ברר בין תמונותיו ובחר בתריסר מהן, מראות הגג, הג'ליל, תל-אביב, חיפה וירושלים. על אחת מהתמונות הצביע אסתר בגאווה מיוחדת, הודיע: "זה הוא הבוס!". התמונה מראה שלושה אנשים ליד הכותל המערבי ב"שעת ביקור ועדת אום" לענייני ארץ-ישראל בעיר העתיקה ב-1947. הבוס: אבא אבן.

צועית של הפלמ"ח, איש הרכש ועליה ב', הצליח לרכוש לא רק את חיבתו של ביי, ג'י,

הים

פנקס ימאי 0231

כשנכנסה א/ק אברהם גרץ לנמל גיוריוק ציפה אדן גרץ במתיחות לקראת פגישתו עם נציגי הקונסוליה הישראלית. לפי החוק חייבת הקונסוליה לאשר את פנקס הימאי של רב-החובל. אולם היה ספק אם הקונסוליה תעשה זאת אחרי שהפלגתו של אדן מגמל חיפה זכתה בשעתו על-ידי משרד התחבורה, ש"סירב להכיר בדרגתו של אדן, בעל תעודת רב-החובל זרה (העולם הזה 753). אולם לתמהונו (ולשמחתו) של גרץ עבר הכל חלק. באכזב הקונסוליה נטל לידו את פנקס הימאי מס' 0231, עליו מופיע גם שירותו של אדן כרב-חובל אניית העולים שאר ישוב ב-1948, הסביע את חותמתו על ההפלגה האחרונה. ממשלת ישראל הכירה לפיכך בדרגתו של אדן גרץ כרב-חובל. כתב אדן במכתב לארץ: "עד עתה נכשלו האנשים שצו להעביר את הפיקוח על אניות ישראליות מידי בעליהן ליד פקידונים שמי-טרם לחנוק כל גילוי של כוח יצירה... אין אני מודקת לתעודות סמיכות מאת פקידים אלה על מנת להוכיח את יכולתי המקצועית כרב-חובל...".

המשק

בלקיד-גוזמן 0:1

אפרים גוזמן, המזכיר הכללי של התאחדות הסוחרים, שמגמן ובעל עיניים פיקחיות, מגולח למשעי ובעל שער חלק, ניהל שתי מערכות נגד משרד האספקה. אחר פרסום צו הקיצוץ להלבשה והנעלה ארגן את שביית הסוחרים וכשדוב יוסף רצה לבטל את רשיון נותיהם של חנווני המכולת מעוטי הלוקחות יצא לקרב עז נגד ההחלטה עד שהורדה מסדר היום.

פעמיים היו תוצאות מערכותיו של גוזמן במשרד האספקה, אותו ייצג המפקח על המזונות במחוז תל-אביב, אריה בלקינד שחור (תמשך בעמוד 10)

אליקים: כפר גוסס

תגלית אסתר: חיבצע המן

חריקת בלמים הדהדה על פני הסלעים. מכונית שני סור מצוידת באלחוט נעצרה על כביש השומרון. מהר מכונת קפצו מספר שוטרים, צעדו במשעול המוביל אל שורת בתים לבנים, בני קומה. בראש השוטרים צעדו אנשים לבושי אורחית שכיחוו את השוטרים, בהצביעם אל מחסן המושב אליקים. כל זה נעשה בפתאומיות, בשקט רב. המנצחים על המבצע לא היו קציני משטרה לבושי אורחית אלא פקדי הסוכנות היהודית.

לפתע פרצו צעקות. פנים שחומי עור הציצו דרך חלונות הבתים. חיש מהר התקדם סור שני אל מחסן המושב. היו אלה תושבי אליקים, יוצאי ערן ועיראק. הם ניסו למחות על ההחרמה הפתאומית של ציוד חקלאי על-ידי מחלקת ההתיישבות של הסוכנות, שלוש שנים אחר ששוכנעו על-ידי אותה הסוכנות, שעליהם לקבל את הציוד ולהשתמש בו. לא היה טעם רב להתנגד לפעולת החוק היה לצד הסוכנות. כיתת שוטרים ביצעה את הוראותיה באדישות קרה.

ההחרמה בוצעה לפני שלושה חדשים. שלושים ה' משפחות העדניות שומרות המסורת ראו אצבע אלוהים בהחרמת הציוד, שבוצעה ביום בו היו רובם שרויים בצום תענית אסתר. מבצע המן ישר ממגילת אסתר, צעקו רבים. כי מעבר לכביש השתרעו כ-200 דונמים של פלחה זרועה שנידונה לכליון בחוסר פרדות, מגובים, ומקצרות.

פרשת מושב אליקים, על 72 בתים, היתה סודה הגדול של הסוכנות. בהיותה מכול העליה הגדולה, מיד אחר קום המדינה, כחן אל השטחים הענקיים והשוממים שחי

כו לו. אולם לא רבים דאגו למפרע שהמתיישבים החדשים יקלטו, יפרו את האדמה.

כאשר החלו הסדקים הראשונים לפורר את חומת

כזית לבנין תמורת הקמת בתי מגורים לעצמם. באביב 1950 הועברו המשפחות אל הבתים, ליום קרקרו 50 תרנגולות בלולים משפחתיים. מדרייני המושב, שליחי ישובים ותיקים, דרבנו את העולים הנלהבים לעבודה חצי חקלאית. 20 הדונמים ההרריים, בהם זכתה כל משפחה, היו מסולעים וצחיחים.

הסוכנות האמינה בלב תמים, אך בלתי מציאותי, שאנשים שבעורקיהם זורם דם דורות של צורפי זהב, שוחרים ומלחים ברבית, יהפכו סלעים מיובשים להררי זהב. אך היא לא עשתה רבות לרכך את תהליך ההתחללות הקשה. מלבד חוסר המים, החשמל, המרפאה ובית-הספר לא נהנו המתיישבים החדשים מתפוחת היבלות בידיהם.

החקלאות לא עלתה יפה. כמה עשרות משפחות עוד ניסו להעלות משהו משטח כלשהו. היתר משכו כתף. תחילה הועסקו בעבודת יעור על-ידי הקרן הקיימת. נטעו אורנים ירוקים מול שדותיהם השוממים. אחרים השתכרו במתיחת צנורות מי מקורות. אולם ב-1951 לא היו 1,400 י"ל ליום, סכום מספיק למשפחה בת חמשה ילדים, גם לוא שמרה על התפרט הרזה עליו חיתה בגטו העדני.

מאש עדתית לשנאה גזעית

יום אחד הגיע שליח מחלקת הקליטה למושב אליקים. המראה שנתגלה לו השאיר אותו בפה פעור, שלח אותו בריצה אל מטבח ההתיישבות בסוכנות. עשרה מ-72 הבתים נעזבו, משפחותיהם עקרו לערים, נתישבו בבק-רות עלובות בין חורבות מופצצות בואדי רושמה החייפאי ובכרם התימנים התלאביבי. למושב הגיעו סיפורים מבשרים טוב לגושארים, רע לסוכנות. הבקתות היו עלות בות אך המשפחות התקיימו ממכירת מסרקות וסכיני גילוח, גם מצחצוח נעלים.

עשר מתוך 72 המשפחות שהתישבו באליקים. החליטו להשאיר במושב בכל מחיר...

הסוכנות לא חיכתה עד אשר יחליטו הנותרים מה עדיף על מה, קיבצה שמונה משפחות עדניות ותיקות (25 שנה בארץ), שלחה אותם על-מנת להעלות קרום על שלד מתפורר. לאחר ששרפו את הגשרים מאחוריהם לקו שמונה המשפחות בחרטה כבדה על המציאות ההררית, הצטרפו בחלקן אל תנועת העזיבה.

עתה עמדו 35 בתים ריקים, השקיפו על פני חלקות אדמה חרבות. מחלקת ההתיישבות שלחה למדה מנסיונותיה הרבים, נחלה תבוסה נוספת בשלחה קבוצת עיראקים לאליקים העדנית. העיראקים פלשו לתוך הבתים הגדולים דוקא, עוררו את חמת העדנים שתבעו לעצמם זכות וחק. ביום בחירת ועד משותף למושב, התלקחה האש העדתית לשנאה גזעית. העיראקים נמלטו על נפשם בעוד רת הסוכנות שפורה אותם מחדש במעברות.

מרבית הנותרים אכלו את עשרות המטילות שחדלו לקרקר בלולים. בהנהלת הסוכנות הוחלט לשים קץ ל-עניין. כדי להפוך את אליקים למושב יציב, חידעתי וחסר-כסוכים, היה צריך להריק בראשונה את 35 הבתים המלאים. היתה זאת מלאכה קלה, היה רק צורך בערמה תכסיטית. כי באופן חוקי לא יכלה הסוכנות לנשל יושבי בתים, עליהם מגן חוק הדיירים. בחוסר חוק התיישבות (בו תדון הכנסת רק השנה) שיקבע כי מתיישב המקבל חלקת אדמה מהסוכנות ונכשל בעבודה חייב לעזוב את הקרקע, הופעלו אמצעים אחרים.

חלונות, דלתות, ברים וצינורות

בסוף חודש מארס חזרו הגברים מעבודות יעור, מעבודות שכירות בקיבוץ זליה ובמקורות, הודיעו במסגרת מקומם על פטוריהם. הסוכנות דאגה לחיסול פרנסתם. מעתה לא היתה ברירה אלא לחזור למעברה. למחרת הופסק גם תקציב ההתיישבות. רבים שהעדיפו חיי מעבר רה על תנאי המושב שנעשו בלתי נסבלים בהדק הסוכנות את תגורת הלחץ, ניסו תחילה לסחוט העברה למעברות-עיר, נאלצו לבסוף להכנע ללא תנאי, אולם לא

כלי נקמה: בעוזם את המושב, לא שכחו המשפחות לסעון על חפציהם חלונות, דלתות, ברים וצינורות, הציגו את הבתים ערומים ומפורקים.

נצחון הסוכנות לא היה שלם. עשר משפחות לא ויתרו על שלוש שנות חיים בבתים אותם הקימו במו ידיהם, על שדות בהם התנועעו גבעולי חיטה גבוהים ובשלים, ששיבוליהם הכבדות התכופפו ברוח. אותן ה' משפחות יצאו בלא גזוז מכאן! צרחני, מול מלחמת החרמה אותה הכריזה הסוכנות.

בפנות מתיישבי אליקים לישובי הסביבה (בה) משגשים ישובים כדליה, עין-השופט, רמת-השופט ובת שלמה, בבקשה חקלאית סהורה, השאלת ציוד קציר ליבול מבורך, זכו במשיכת כתפיים והשתתפות בצער. הסיבה שנתגלה למתישבי אליקים: ישובי ה' סביבה נחבצו על-ידי הסוכנות לא לסייע למתישבי אליקים לקצור את יבול שדותיהם.

שרידי אליקים עמדו בקמה הקומלת מול שדות קצו-רים של ישובים שכנים, הזילו דמעות חנם וחזרו על שבועתם המרה: "לעולם לא גזוז מכאן!" בינתיים הגיעו מי מקורות לסביבה. רוחה של הסוכנות קצרה. פקידיה האשימו את בני אליקים בעריכת מחזות בייניים לראוה כשלאמיתו של דבר כוונתם לסחיסה מכוערת של דירות לוקסוס בככר דיונגוף התלאביבית.

למחרת נסגרה הצרכניה. הנשים הספורות שנשארו

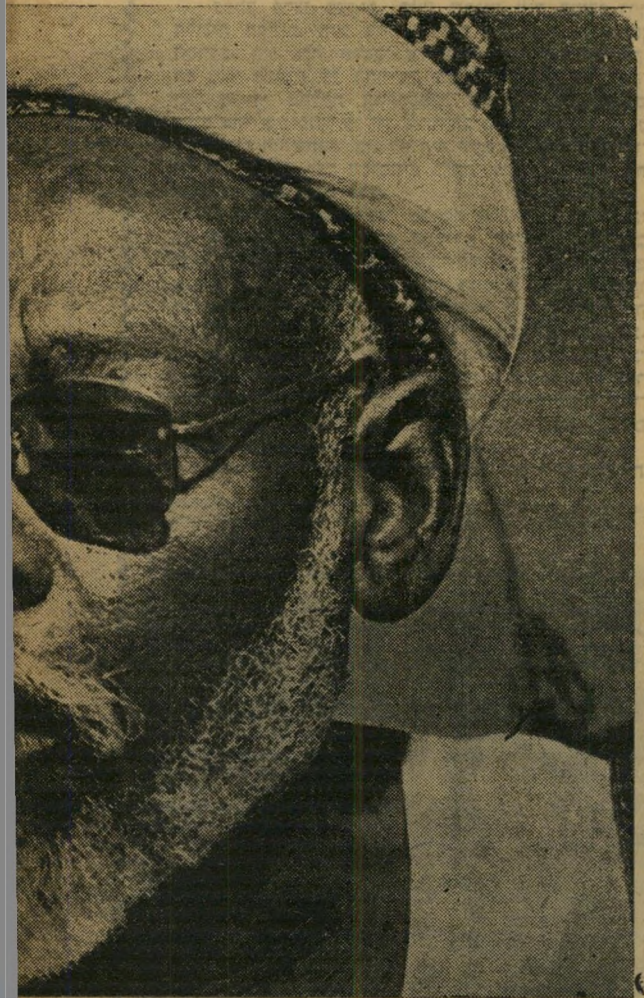

שעה שמתיישבת מככה יבול שדא נאסף...

בכפר ליד בעליהן דפקו לשוא על הדלת, דרשו את המנות הזעומות, להן חיכו הילדים בבתים. תשובת מנהל הצרכניה, שכיר החסבור: "אמרו לי לפתוח, תפתחי. אומרים לי ללכת, אני הולך. מה אני יודע?"

מתיישבת בת 40, אם לחמשה, ליבתה את אש השני אה בספרה לנושאים במושב על דרישה בינה לבין פקיד מחלקת הקליטה: "אמרת לי: אין מה לאכול בשביל הילדים. ענה לי: 'לא צריך ילדים בארץ' — בין כה וכה יקחו אותם לצבא. אם לא תלכי למעברה, נזרק אותך!" בהגיע דברי הסוכנות המאשימה אותם באי-הגנה על רכוש המושב, כסעף נוסף לתק הגלות, דחו הנשואים את המאשמה. סיפור: כאשר ניסתה לאחרונה אחת ה' משפחות העזיבות לעזוב ביחד עם כל הציוד המתפרק של הבית, פרצה תגרה בה הוכה אחד הנשואים קשות, שכב 12 יום עם פצע ראש פתוח, מחוסר טיפול רפואי. בהסגר הצרכניה, אכלו הנשים והילדים לחם אותו הביאו הגברים מתלאביב וחיה. אולם לאחר חודשים רבים של מאבק מר ואכזרי, עדיין נמצאו באליקים עשר משפחות שהמשיכו לרעוב, לסבול ולצעוק. "לא גזוז מכאן". הן לא הצליחו להלם את החשבון הקר של הסוכנות: עקירת עשר משפחות מאדמה בה העמיקו שרשים, תפנה מקום לקליטת 70 משפחות במושב מלא. בחוגי הסוכנות ראו בפרשת אליקים גם תועלת מעשית, שהיתה חלק מן החשבון הקר. חומרת הפרשה הניעה את הכנסת לקידים את הדיון על חוק ההתיישבות, להעניק לסוכנות סמכויות חוקיות שתמנענה בעתיד היש'נות פרשת אליקים.

אלה ואיסור לוחמים

פינוי ואיחוד. כמעט מן היום הראשון לבוא הצבא הבריטי למצרים היו תביעות הפינוי של המצרים שלובות בתביעה נוספת: איחוד הסודאן למצרים. גם פרעות אזור הסואץ של השנה, שנסתיימו בקרב הגדול על תחנת משטרת איסמעיליה (למעלה) התנהלו בסיטונה זאת.

לפתע נכנס גבר שחור שני, חבוש טרבוש ומרכיב משקפיים, סודאני אף הוא, מדלת צדדית, היה זה איסמעיל אל-אזהרי ביי, ראש מפלגת עשיגה, הדוגלת באיחוד הדוק של הסודאן עם מצרים. הנאספים עצרו את נשימתם. כי האיבה בין שני המנהיגים הסודאניים היתה כוד גלוי ואיש לא זכר מקרה שהשניים נועדו במקום אחד מבלי שתארע התפוצצות.

למראה אויבו החמירו פני גור אל-דין. אך אל-אזהרי חיך חיוך רחב, כאילו נהנה מבדיחה מוצלחת. גם סלאח אל-דין המצרי חיך, כבמאי שהכין מחזה ועתה ציפה בהנאה להתחלת ההצגה. ברור היה כי זימן את שני הסודאנים כדי לחסל את הריב ביניהם, ריב אשר עלול לפגוע קשות במטרה המשותפת של שתי כפלותיהם — אי-חוד עם מצרים.

שני המנהיגים התחבקו. כמארח היועד את תפקידו, קם שר החוץ להציג את אורחיו. "הערב נמצאים כאן..." אך דבריו הופסקו על-ידי צעקה מבין הקהל. סטודנט סודאני עמד במרכז האולם וצעק: "זה לא מעניין אותנו! לא אותך רוצים לשמוע! כל עוד יושבים שני המנהיגים הגדולים בכעס וברוגז זה ליד זה, לא יוכלו עצבינו לשאת את המצב! יא אזהרי! יא גור אל-דין! סודאן תובעת מכם — התפייסו!"

הסטודנט החישב, קולו חנוק כבכי. אך בתוך ההמולה שעוררו דבריו, המשיכו שני המנהיגים לשבת כקפואים, כשהנוכחים צוחקים ותובעים: "התפייסו! התפייסו!" עד אשר שוב השתלט קולו הבכיני של הסטודנט: "הענו לקול העם! התאחדו!"

המנהיגים לא נענו. הם המשיכו לשבת כמאובי נים, ואז עלה אדם בהיר-עור על הבמה. היה זה שייך עבד אל-רחמן סמאחה, חבר הסינאט המצרי. הוא ניגש ליושבים, חיבק בזרועותיו את שני המנהיגים ובכוח קירב אותם איש לזרועות רעהו. הסהל הריע בהיסטרית. שני המנהיגים התחבקו (ראה תמונה, שמאל למעלה).

אותו ערב רשמה מצרים נצחון גדול במאונ מאבק על הסודאן.

אסיפה מחוקקת. כדי ללחום בתביעות המצרים הקימו האנגלים אסיפה מחוקקת בחרטום, שתעבד חוקה ותקבל לידה מימשל על סודאן עצמאי מן הבריטים. בתמונה: סיר ג'מס רוברטסון, מזכיר הממשלה, בישיבת האסיפה המחוקקת שהוקמה למורת רוח המצרים.

יה זה יומיים אחר שמוסטפא אל-נחאס הכריז בבית-הנבחרים כי החוזה הקושר את מצרים ואנגליה כ"שותפות בסודאן בטל ומבוטל, יומיים אחר שהכריז על פארוק כמלך מצרים והסודאן נתקבלה כחוק. אותו ערב התכנסו באולם המועדון הסעדי בקהיר למעלה מ-1000 סודאנים תושבי קהיר — סטודנטים, פקידים ואנשי רוח. על במת הנשיאות ישב מוחמד סלאח אל-דין, שר-החוץ המצרי, ולידו מחמוד גור אל-דין ביי, מנהיג מפלגת החזית הלאומית הסודאנית התומכת בהסדר עם מצרים, בו גשמוד סודאן על מידה רבה של עצמאות.

ה

כיצד תעמל בריטאניה
ד. מריס האנגלים את
מצרית זו, למטה: אל נחאס

רקע המאבק

הארץ: הסודאן (בערבית: ארץ השחורים) משתרע מגבול מצרים הדרומי עד לקניה ואוגנדה, במרכז יבשת אפריקה. שטחו 967,495 מילים מרובעים (ישראל: 8,205 מילים מרובעים), אשר רובו ניתן לעיבוד חקלאי. נהר הנילוס העובר בו והגשמים הרבים היוצרים בדרום הארץ מאפשרים חקלאות מפותחת ביותר.

האוכלוסיה: לפי אומדנה כללית (קשה לערוך מפקד מדויק בארץ אשר מחצית תושביה חיים בגיונגלים) מגיעה אוכלוסיית הסודאן לשמונת מיליון. בצפון ובמרכז הארץ חיים צאצאי תערובת כושית ערבית, רובם מוסלמים דוברי ערבית. הדרום מאוכלס כושים פרימיטיביים. לבני הערער מעטים, בעיקרם סוחרים או פקידים ממזלה. מספר הנשים באוכלוסיה עולה ב-25% על מספר הגברים.

הכלכלה: משק הארץ בנוי בעיקרו על החקלאות. הענף העיקרי הוא גידול כותנה — שהובאה ממצרים — הנמכרת כמעט כולה לאנגליה. סחר-החוח של הסודאן מוגבל ביותר, כולל — מלבד כותנה — שרף עצים לדבק, צאן ועורות. בסודאן כמעט ואין אוצרות טבעיים או מפעלים תעשייתיים והוא צריך לייבא כמעט את כל צרכיו התעשייתיים מן החוץ. בכל זאת עולות הכנסות הסודאן על הוצאותיו.

החשיבות הצבאית: כשקמה בבריטניה, אחרי מלחמת העולם השנייה, האסכולה החדשה שביקשה להפקיר את אסיה הקדמית, קבעה כי מרכז המערכת הצבאית הבריטית באפריקה יהיה במלחמה הבאה, באוגנדה ובקניה. לפי תכנית זו נועד לסודאן תפקיד המחזיק בין הצבא הסובייטי, שיכבוש את מצרים (אחרי כיבוש ישראל), ובין מרכזי הצבא והתעופה הבריטיים במרכז אפריקה. עם כניסת האמריקאים למרחב נפטלה תפיסה זו, פינתה את מקומה להשקפה שדרשה את ההגנה על המרחב כולו. אולם גם במקרה שהשקפה זו תוממש במלחמה הבאה, אין ספק רב שאסיה הקדמית וצפון-אפריקה תפולנה לידי הצבא האדום, וכי זו ההגנה המכריע יהיה בקירבת גבול מצרים-סודאן.

האויבים מתפייסים. שני המנהיגים הסודאניים (מימין: אל-אזהרי ביי, מנהיג עשיגה; ונור אלדין ביי, מנהיג החזית הלאומית).

המצרים שילמנו וזכרו. לא היה זה נצחון סופי או מכריע, במאבק המתמשך משחר תולדות מצרים העתיקה ואשר בו תלוי גורלה ומצב מיליוני תושביה. כי השולט בסודאן ובמעברי הנילוס, שולט על מצרים שדות העמק התחתון.

במרוצת השנים התגבשה השאיפה להבטיח את מקורות הנילוס על-ידי איחוד מצרים והסודאן לממלכה אחת, עד כי אין המצרים שואלים עוד את עצמם לסיבות שאי-פותיהם או מחפשים נימוקים למאבקם. במקום זה נוספה המלה „איחוד“ למלה „פינוי“, הפכה כמוה סיסמת הקרב של המצרים.

לחיי המלוכה, לחיי המלך. אך המצרים אינם, בכל זאת, אלא צד אחד במערכה. מלבדם קיימים עוד שני צדדים של משולש: האנגלים והסודאנים עצמם. תשובתם של הראשונים לתביעה המצרית קצרה, אינה מתפרשת לשני פנים: בריטניה לא תסכים מעולם שהסודאן יסופח לממלכה המצרית. הודעת אל-נחאס על כיטול חווה 1889 (הנותן למצרים ולאנגליה זכויות שוות ממשלת הסודאן) אינה חוקית, השותפות נשארת בתוקפה.

למעשה, היתה זאת הגזמה: זה מומן שבקה השותפות חיים לכל, מלבד להלכה. התייעצות האנגלים במצרים על מינוי מושל בסודאן אינה אלא פורמליות מנומסת. הכניסה לסודאן נאסרה לצבא המצרי, הפקידות הממשלתית הגבוהה כולה אנגלית. רק סמלי השותפות החיצוניים נשארו: על בית-המושל בחרטום מתנוססים שני הדגלים, במסיבות רשמיות שותים לחיי המלכה אליזבת השנייה ולחיי המלך פארוק הראשון.

אך האנגלים לא הסתפקו במחאות — מושל הסודאן, סיר רוברט האו, איש חתיק של השרות הדיפלומטי הבריטי, הפך בסיס-התקפה פעיל ביותר במאבק על הארץ העולה בגודלה כמעט שלוש פעמים על מצרים. ביוזמתו הוקמה אסיה מחוקקת בת 75 חברים, מהם 10 שמונו על-ידו, אשר עליה הוטל לעבד חוקה לקראת ממשל סודאני עצמאי. כמושל כללי היתה לו זכות דיבור אחרון בקביעת החוקה והוא כיוון אותה למשטר עצמאי לחלוטין ממצרים אך תלוי — על ידי חווה או הצטרפות לחבר העמים הבריטי — בבריטניה.

קניית אשה וישו הנוצרי. קרוב למחצית האוכלוסיה אינה מסוגלת להבין את פירוש המלה מפלגה. אלה הם ארבעה מיליון כושים החיים ביערות דרום הארץ, בשבטים פרימיטיביים, עובדים אלילים או לומדים על ישו הנוצרי מפי מיסיונרים אירופיים. כל דאגתם של הכושים נתונה לקניית אשה, לצייד או לחוסר-גשם. לעומת עשיגה, אשר רבים סבורים כי היא נתמכת בכספים מצריים, ניצבת מפלגת אל-אומה, החוקה שב מפלגות הבודדות, הדוגלת בעצמאות סודאנית מוחלטת. מנהיגיה נמנים על המתקדמים ביותר בסודאן, רוצים בעצמאות ויחסים טובים עם מצרים ואנגליה כאחת. ראש המפלגה הוא בנו של המהדי, סיר סאיד עבד אל-רחמן אל-מהדי שיוכתר. למלך.

עמק השווה לעמק הנילוס. לפני שביע עשתה מצרים צעו נוסף. שר החוץ החדש, עבד אל-כאכל חסר נה באשא, יורשו של סלאח אל-דין החפדי, שיגר הזמנה לעבד אל-רחמן אל-מהדי, מתנגדה העיקרי של מצרים. „הבה נשוחח יחד, בודאי נמצא דרך לעמק השווה“, הוא אמר לו.

התוצאה: שינוי בעיתונות המצרית: מאז החל הדימאק הממשי על פינוי הסואץ ואיחוד הסודאן חדלה מדינת ישראל לתפוס את מרבית השטח המוקדש למאמרים ראשיים עוקצניים. כמו תמיד בהיסטוריה, ברגע שנפתח השער להתפשטות מצרית דרומה, נחלשת שאיפתה להתפשטות מזרחה, לאסיה.

האין
109אן

מפורסם ששיחרר כמעט את
הוא מועמד לתור הסודאן.

דג מסווי הסודאני

ת העם הסודאני י לוענת מויקטורה
ע ידי סיר רוברט האו, מושל הסודאן.

בת הגיונגל. כושית זו היא טיפוסית לקרוב לארבעה מיליוני תושבים, חסרי השתייכות דתית או מפלגתית שתקשור אותם לשאר תושבי הסודאן, החיים בצפון בתנאים יותר מפותחים.

(המשך מעמוד 6)

השער והעין, תיקו, השבוע, בהסתים הסיכום השלישי, נחל גוזמן כשלוך חורף, קבע יחס תוצאות של אחת אפס לטובת בלקינה. 250 לירות להודיע. 400 מחלקי החלב, המסונפים להתאחדות הסוחרים, כפו משך זמן רב את מרותם על השלטונות ועל הצרכנים. הם חילקו את החלב רק שלוש פעמים בשבוע, לפעמים אף פחות. נימיקס: הרווחים מעטים ולא משתלם לבקר אצל כל צרכן בכל יום.

בדרך כלל עליידי פועלים אמריקאים בחמש שנים. תוך שנה וחצי נוספת הגיע הייצור לשיא של 100 פריגידרים לשבוע ועבודת החידוש הנעשית במפעל לרמה הטובה בעור למ. למרות הישגים מרחיקי לכת אלה לא יכול קסטנבאום למכור את הפריגידרים שלו לאזרחים שקיוו לרווחה מתור הקרח. בית-החרושת עמד למת פיקוח ממשלתי שהקציב ארבע חמישיות מהתפוקה ליחידה סגולה 1000 מחכים במלך. לפני חודשים שחרר

המצילים ארונצ'יק כראז ורוד אהרדיך זקרבן טביעה 8000 טונות, שיא האדישות

בלקינה, קנאי ללא פשרה ויד ימינו של דוב יוסף, לא התעצל, עשה את חשבונם של החלבנים. לפי חישוביו מחלק חלבן ממוצע 5000 ליטרים חלב לחודש, נהנה מרווח של 32 פרוטה לליטר. הכנסתו החודשית, הרשמית, של חלבן: 250 לירות. בלקינה התעלם מאפשרויות הרווח המקוריות בלחל לגדל את חוספת למחיר הרשמי, מהילת החלב במים ומדידת החלב במידות לא מדויקות. הוא הסתפק ב-250 הלירות החדשות (פי שתיים ממשכורתו) שהן רוח החלבן, הורה לחלק חלב מדי יום. גם נימוק הנוסף כי בשרב אין החלב יכול לעמוד יומיים בלי להחמץ אצל הצרכנים נעדר מקררים לא שיכנע את גוזמן, שהכריז על שביתת מחלקי החלב וניסח תביעה לסילוקו של בלקינה. הפעם שגה אפרים גוזמן חמורות. הוא לא העריך כראוי את דעת הקהל, יצר נגדו חזית צרכנים מלוכדת. לא היה בית שלא היה לו חשבון עם החלבן שלו ועקרות הבית קיבלו ברצון את העמידה בתור לחלב (הטהור). גוזמן איים בהרחבת השביתה על יתר ענפי המסחר. איומו נתבדה, הפך סרק. הסוחרים נמנעו מלהכנס לבזון, וההתנגדות, חברי ההתאחדות, אף עזרו למכור את החלב ללקוחותיהם, סיעו בכך לבלקינה לשבור את השביתה.

עם התמוטט השביתה וקבלת תנאיו של המפקח על המזונות החל הבית המפואר והחדש של ההתאחדות בשדרות רוטשילד תל-אביבית מתרוקן מחלבנים רבים. הם פנו להסתדרות העובדים הכללית לקחת תחת חסותה. "למה נהיה גרוועס מקואופרטיבי התחבורה", אמרו. כי החלבנים טרם אמרו נואש, הם מקיפים לחזק את המנופולין שלהם. אולם לשם כך הם זקוקים לסיוע חזק יותר.

בנסיון ראשון, 4000 נרשמים

שמונה שנים לאחר שבנימין קסטנבאום נולד למשפחה יהודית בגרמניה היגר עם הוריו ואחיו לארצות-הברית, עבר מקצב חי נוח גרמני שמרני לחינוך שונה ומהיר יותר, בקצב אמריקאי. בהשתלמו בהנדסת פריגידרים בבית-ספר טכני גבוה בניו-יורק לא ידע קסטנבאום כי בהגיעו לגיל 23 יעזור לחושבי ישראל להתגבר על השרב החמסני של הארץ בעזרת פריגידרים ישנים המחר דשים בבית-החרושת שלו.

בעוד קסטנבאום עצמו המשיך להתמחות בבית-חרושת פריגידרים דטרויטי שיגר לפני שלוש שנים את אחיו ארצה, וחררה להקים מפעל חידוש פריגידרים במפרץ חיפה בו השקיע 180 אלף דולר. משבא שנה וחצי לאחר מכן ארצה על מנת להחליף את אחיו שחזר לארצות-הברית נוכח לדעת שטאה ה"פועלים הישראליים" (הדרכת שני מומחים אמריקאים) למדו תוך 18 חודש מה שנלמד

חודשי עונת הרחצה, השאירו אתם מחסרי תעסוקה בחודשי החורף הארוכים וסברו שבכך יצאו ידי חובתם. הן טעו. תוצאות טעותן הפכו השנה למשבר מסוכן, המאיים על חיי בני-אדם.

בארצנו הקטנה, אך העשירה בחופי רחצה אליהם כתחוסף מדי שנה מספר בריכות ציבוריות קיים ארגון מצילים שמספר חבריו אינו עולה על 30 קבוצים ו-20 זמניים. שעה שחוף בינוני בנתניה בולע שבועה מצילים בעונה הבוערת, נשארים המתרחצים בריב החופים חסרי הגנה בפני גלים קטלניים. נפשות רבות ניצלו זמנית עליידי פיגורה של עיריית תל-אביב בטיהור חוף הרחצה הראשי של הארץ (העולם הזה 761), בו מגיע מספר המתרחצים בשבתות ל-150 אלף. חוף תל-אביב הסגור פיזור זמנית את מציליו לחופים פחות צפופים, אך התובעים מספר מצילים כפול.

ההצלה את ההצלה. ארונצ'יק בראל, יו"ר ארגון המצילים, המריק בנשיפה אחת כוס מלאה מטבעות נחושת (ההסבר: נשיפה זו פועלת כמשאבת לחץ), בעל המבטא הישראלי אותו לא טשטשו 30 שנותיו בארץ, עסק בחוף האחרון בהצלת החצלה. בלבו תו יחס הפוך בין התרבות המתרחצים, חופי הרחצה ובריכות השחייה והתמטיות המצילים, החליף את מקצועו זמנית. המקצוע העכשווי: ייצור מצילים. התפוקה: אפס, הסיבה: חוסר חומר גלם. לו לא דרושים דיכויים. המועמדים ברחו מן המקצוע המסוכן בגלל תנאיו הירודים והזולזול בו. כאשר נבקע מועד פתיחתו של קורס הצלה בן שלושים יום, נרשמו ברשויות המקומיות בארץ כשלושים מועמדים. אולם בהתקרב תאריך הפתיחה שוקעו לראשון באפריל פחי תו המועמדים מיום ליום. כאשר בערב פתיחת הסכנים מארגני הקורס לפתוח עם מספר מינימלי של שבועה איש, נוצרה למחרת מהתלה אחד באפרילית. למועד הופיעו ששה מועמדים בלבד. הקורס לא נפתח. חופי הרחצה ובריכות השחייה הופקרו, בחוסר מצילים, לשנה נוספת.

אך למסע התעמולה להצלת ההצלה, לו התמסר ארונצ'יק, למד פרק מאלף, אם כי לא חדש. המורה: עובד בן-עמי, ראש עיריית נתניה, שהבטיח לשלוש המועמדים הנתינתם שבין ששת המועמדים שהופיעו לפתיחת הקורס, משכורת חודשית כעובדי עיריית נתניה תחל מהראשון באפריל. המסר קנה: הצלת הנפשות תוצל כשהיי אדם ויכרו כחיוניים עליידי מנהלי תקציב עיריות ומועצות.

תחבורה

המכונאי העוזר והנודד

ארבעה, חמישה נהגי מכונות וזכים לר-אות את המשיח יום יום. הוא רכוב על

יעקב הדלי, מכונאי נודד

על אופנועים, לידת ילדים

אופנוע שחור במקום על חמור מסורתי ולבן. הגאול לובש המדים האפורים מסיר בכביש ירושלים-תל-אביב, דומה ונמצא ליד כל מכון נית בצרה.

מועדון בעלי המכונות ואיגוד הסיירות, שנתן למאות הנהגים שעוברים מדי יום ב-אותו כביש את המכונאי העוזר ונודד, הוא מסתגר לאיגודים בינלאומיים מקבילים, חיקה כעת את השרות שנפוץ מזה שנים בחוף

ברת רמת-ישי. "אני צריכה לרקוד. אני רוצה ללמד ריקוד. אולם אין כיורוני האנשים שאני יושבת כאן?" שאלה כשענייה זול-גות דמעות. היא הופיעה בערב החובבים, הצליחה הצלחה רבה, הוזמנה לרקוד בבתי קפה.

אולם לפחות במקרה אחד הצליחה אניטה ברקוף, היהודיה הקנאדית השופעת תהלה בות, יתר על המידה. בגלל ריבוי החובבים מן המעברות נאלצה להודיע לכמה חובבים וחובבות שיוכלו להופיע רק בערב הבא. בין אלה היתה נערה הונגרית שרצתה לרקוד, ושהביאה עמה קהל גדול של עולים הונגריים מן המעברה. אלה הקיפו את אניטה בפנים קודרות, יעצו לה בצורה משכנעת לתת לנערה לרקוד. אניטה הבינה רמז. ה"נערה רקדה, וזתה לתשואות סוערות ולשני בקבוקי יין.

עתונות

בהתאם לפקודת השר

למעלה משנה וחצי עומדים עתונאי חיפה במצב אבסורדי. אין הם יודעים מה הן זכויותיהם וחובותיהם כלפי אחד הכלים המ"קומיים המשרתים את המדינה ואזרחיה, משרת הנמל.

בפעמים הרבות בהם נזקקו העיתונאים לעזרת משטרת הנמל, נתקלו בזלזול וחוסר שיתוף-פעולה, ובמקרים אחרים, כשקיבלו את העזרה הדרושה, היא ניתנה במאוחר ולא התאימה לצרכיהם. בימי שביתת הימאים עשתה משטרת הנמל את הכל כדי למנוע בצד העיתונאים לבוא במגע עם השוכנים, צפצפה אפילו על המלצת לשכת העיתונות הממשלתית.

ביסקוויטים וקפה. השבוע נטל לידו יגאל (תתו אשת ער) מוסיונו את היוזמה, קבע, קצין, העתונות של המשטרה, מסיבת עיתונאים במרכז העצבים של משטרת הנמל, משרד מפקח משטרת החופים והגבולות, יששכר שפי, שנודע לקהל הרחב כמשפט יכאי תל-אביב (העולם הזה 748).

במשדר התכבדו העיתונאים בביסקוויטים מרובעים ובקפה, החלו מסיחים טענות ככ-דות כלפי המארחים שרשמו את הערותיהם על בלוק נייר.

אחר שכל העיתונאים גוללו את טענותיהם בהדגמות עובדתיות מנסיונות עבודה במל בעדו שלוש תלונות יסוד שהיו את המפתח לאי-ההבנות המתמידות: "אימתן רשיון לע-לות על אניות לראיון, שרירות לב ועשיית טובה אישית במסגרת החובה המשרתית ויומן משטרה בלתי מסודר הפגר בקביעות. הודיע שפי: הוא יחולל שינויים ביחס זה בהתאם לפקודת שר המשטרה.

שפת הים

מהתלה אחד באפרילית

לפני שלוש שנים מלאו 25 שנים לפעולת ראשון המצילים בארץ. איש לא שמע על כך. העיתונות לא הקדישה למאורע שורה. אותו זמן חגגו את יום ההצלה השנתי ב"אוסטרליה. מאות מצילים חסונים ניצחו על קרבילים ותהלכות מפוארות ברחובות סידני ומלבורן. המלכה (או הנסיכה) אליזבת שלחה מברק ברכה, כנשיאת הכבוד של אר-גון מצילי בריטניה. בהאשינגטון קיבל נשיא ארצות-הברית לראיון כושי שהציל בחמש שנותיו כמציל 292 נפשות בחוף כאן-פרנ-סיסקו הקליפורניאית. הוא היה משך שבוע ימים אורח הבית הלבן, זכה במדליית זהב, אותה יצקו במיוחד עבורו.

במרחק אלפי מילין, על חוף אחר, בבית ים שלד תל-אביב, משו שני מצילים ישראליים ותקיים מוזדקנים אך חסונים, דוד אהרן לייך, 55. אהרון (ארונצ'יק) בראל, 49, תשי-עים ושלושה טובעים בשני ימי רחצה סיר-ערים בחודש מאי. העיתונות לא קפצה על השיא העולמי החדש העושה כותרות בכל מקום בעולם, השתתפה באדישות הטובעים עצמם, אשר רוב רובם אף שכח להודות למצילים.

אולם שיא האדישות הושג כבר ב-1949 על-ידי עיריית תל-אביב, שקוראת את מועצתה לישיבה מיוחדת במלאת 25 שנה לעבודתו של עובד עיריה, מברכת אותו כבר-כח יובל. במלאת 25 שנה ליובל כפול, יסוד ההצלה בארץ ו-25 שנות עבודתם של המצילים אברהם לבינסון, 50, ודוד אהרליך, בעיריית תל-אביב, לא נקראה המועצה לישיבה מיוחדת. האנשים שהצילו מ-מות חלק גדול מ-8000 טובעים משך 25 שנה בחוף תל-אביב לא הוזכרו כלל. **הצלה עליידי פיגורה.** העיריות שילמו למצילי אורחים משכורת חודשית וזעומה ב-

המעמד השני

רזו דק ושני בקבוקים

כשהופיעה אשה דוברת אנגלית במעברת רמת-ישי, התייחסו אליה העולים תחילה ב"חשדנות, בטחו שהיא שליחת מפלגה שגיל-תה תכסים חדש לצוד נפשות. אחר כך חשבו שהיא שליחת הוליווד, הבאה להתחית את יושבי המעברה על חושים ולשלוח אותם ל-אמריקה. רק לבסוף נתברר שאניטה אנגלי-ברקוף (העולם הזה 759) אינה לא זו ולא זו, אלא עיתונאית שהיה לה רעיון: להמיר ריח כשרונות מבין יושבי המעברות להופיע בציבור במסגרת של ערב הייבבים בחוף גליה החיפאי.

תגובת תושבי המעברה היתה חזקה. אמ-הות הביאו תמונות ישנות, בהן מצולמים ילדיהם כשהם קוראים עיתונים בעודם ב"ריסה, להוכיח עד כמה שהם חכמים. האנשים התרגשו שזו הפעם הראשונה התייחסו אליהם כאל בני אדם מתורבתים, היכולים להוסיף משהו לחיי הרוח של הארץ.

אחת מאלה היתה נינה מורדוכוביץ, רקד-נית מחאריבין אשר במצוריה, תושבת כע-

לארץ. ממעבר של מועדון אכסכלוסיבי וא-
ריסטוקראטי כמעט בתקופת הבריטים, הפך
המועדון לעממי יותר. כימי הוא מקיף 500
בעלי מכוניות שלא מתקשים לשלם את המס
השנתי של חמש לירות ישראליות.
בבחירות המועמד לתפקיד המשיח — כנוי
שניתן למכונאי העוזר והגודד על-ידי בעל
מכונית לאחר שקדם למנוע סכרם לעשות
את שלו — הצליח המועדון. הוא בחר ב-
בחור חרתי, שביבה בה נולדים התינוקות
כמעט על אופנועיהם, יעקב הללי, שהתהפך
עם אופנוע בפעם הראשונה בגיל 13. המר-
עון הלבשיהו מדים אסורים, מילא את תר-
מילי אופנועו כלי עבודה ועזרה ראשונה,
שלחחו לדרך.

הצלחת יעקב היתה מובטחת מן היום ה-
ראשון. מלבד כמה מקרים של נהגים נבוכים
שרצו להתר על שרותו בחששם למחר מפול-
פל, הכניסו רוב המטלטלים הקבועים בין
עיר הבירה הרשמית והמעשית את יעקב
מייד ללבם. מחיר התיקונים בדרך: אף
פרוטה לחברי המועדון, סכום זעיר ללא-
חברים.

חלומם של מנהלי מועדון בעלי המכוניות
לעית הקרוב: הרחבת השרות ליתר כבי-
שי הארץ, עם סגל של חמשה, ששה אפנו-
ענים. המכשול להתגשמות החלום, הוא 250
לירות (קשות, בסטרלינג) לכל אופנוע.

דרכי חיים

גידוש ישראלי מ'ישראל

יום אחד לפני כחצי שנה יצאה מריאנה
ליסטר, 60, קרוב הנסיון המפורסם לשור
סארע לפני שנתיים (העולם הזה 651) ברחוב
המלך גורבי, תל-אביב, אל הרחוב, פגשה
בדוד גנור עורך-דינים של שוודיה, פרידריך
פישל וזאן ז'ק לאבל. הגברת ליסטר חייבה,
הביעה מוסר-כליות על המאסר הממושך בו
זכו שלושות שותפי ההתנפלות עליה (השלישי:
שחקן לילה-יו גנשה ורשבסקי), הוסיפה
בתמיחה: "אבל למה באו דוקא אני? הב-
טיחה מריאנה ליסטר: "אני אשה צנייה. אין
לי כלום."

גנור גילה לה את הסיבה: בעת שחקר את
פישל ולאבל לצרכי ההגנה, סיפרו לו השניים
שבפוגשם את יוסף כהן (עתה: בית סוהר
יפו) בשעת משחק קלפים באחד מבתי-המלון
ברחוב הירקון, תל-אביב, סיפר להם כהן על
אשה עשירה אותה ראה במועדון. לחיזוק
הערכת עושרה של האשה, צייר כהן סיכת
ציורון גדולה, משובצת 12 יהלומי ענק
וסבעת זהב כבדה ובראשה יהלום גדול ונוצני.
אחר נוסף את כתובתה של האשה מול
השניים, הבטיחה תמורת שליש השלל.
בהקשיב מריאנה ליסטר לסיפור של גנור,
האדימו פניה, החזירו חליפות, לבסוף לא
התאפקה עוד, קראה בהתרגשות: "אלוהים!
זה נכון?" ההסבר: סיכת היהלומים היתה
סיכת נחושת משובצת זכוכית שנקנתה בחצי
לירה אצל אחד הרוכלים.

השבוע נכתב פרק חדש בסיפור המופסאני
הקצר: אביו של פרידריך פישל בן 24,
שהפך בינתיים ממנהגר ציכי בלתי נודע למר-
ציאלאור ועורך עתון לונדוני מצליח, החל
מכור את הכתם השחור שרביץ על שמו.
הוא שיגר פניות ודחופות למשרדי המשטרה
והפנים, בהן ביקש חגיגה לבנו הכלוא בבית-
סוהר יפו. משרד המשטרה לא הקשיח את
לבו, הסכים לחון את פישל הצעיר בתנאי
שמדינה אחרת תסכים לקלוט אותו. התוצאה:
פישל האב הטיל תפקיד מזור על דוד גנור:
השגת דרכון ישראלי לפרידריך פישל חסר
הדרכון, בו יוכל הישראלי להיות מגורש מ-
ישראל.

משפט

רוצח הודג? אנס?

שלושה שופטים עליונים ממושקפים, אג-
רנט, אסף וזילברג, נכנסו לאולם מס' 2 של
בית-המשפט העליון בירושלים, הודיעו מיד
עם התחלת הקראתו של פסק-הדין (שהשיג
שיא ב-75 עמודי), על הסודות שהגיעו אר-
תם לתת אותו: אין בית-משפט לעיתונות
מטיל ספק בהחלטות בית-משפט יותר נמוך
אלא אם הוא הגיע למסקנות אבסורדיות.
אחר אזהרה ל-200 הצופים, שהצטופפו
במקום המתאים ל-30, כי מתן פסק-הדין
יארון כשלוש שעות — אזהרה שלא הניזה
אף סקרן אחד ממקומו — התחפר השופט
שמעון אגרנט בין עמודי נימוקיו, החל מקרי-
אם בקול מגוחך, בעברית בעלת מבטא אנגלי
קלי כשהגיע, כעבור שעה וחמישים דקה,
לאחרון הגליונות המכוסים כתב מכונת-

כתיבה, הסכים כמעט בכל הנקודות עם ה-
שופט המחזיר ד"ר נתן ברוזאני, הצטרף
להללויה לנעמי שטיין שעל פי עדותה בל-
בה, למרות שלא היתה נעדרת סתירות, הכח-
שות וחוסר-בטחון בזיהוי, נידון גריגורי ה-
מכונה דוד יעקובוביץ, בן 37, למיתה. ה-
סניגור אשר לויצקי טען בנאום ההגנה כי
לא היה אונס, ולכן מתמוטטת אשמת הרצח
נגד מרשו. אולם בית המשפט הגיע לדעה
הפוכה, סבר כי ארע אונס, ולכן גם רצח.
הפליא הדבר, שפסק-הדין התעלם כמעט
לגמרי מן הנקודה שהיתה בעיני האיש ה-

לויצקי, כשבין יתר הנימוקים הזכיר אגרנט
שלא יעקובוביץ, כי אם שומר בית-החלוצות
(שנתלחה אליו אחר הודעת הראשון על ה-
מצאות נעמי שטיין בן מאיר), התכופף אל
המוטלת על הארץ לשאלה לשלומה... ה-
ראיה: יעקובוביץ רצה למנוע שתכיר את
פניו.

"ייתכן, ייתכן..." כבית-המשפט ל-
ערעורים, היה בית-המשפט העליון פטור
מלקרוא מחדש לעדים, כי קיבל ללא היסוס
את אופף העדויות של בית-המשפט המחוזי,
שהוציא את פסק-דין המוות. את פסקו ה-

אשתו של יעקובוביץ, ויטבה משך שדוש השעות של הקראת פסק-הדין
שקטת ומרוכזת. רק בהפסקה, עת נתכנסו השופטים להתיעצות כדי
לדון בעונש שיש להטיל, החלה ויטבה את דבה בפני הנכחים באולם.
שוב ושוב חזרה על המשפט: "למה רוצים לעשות אותנו אומללים?"
כשצעים "העולם הזה" רצה לצלמה. ברחוב המטירה עליו גל של קולות.
אחר יטבה עם בעלה, דוד יעקובוביץ, כספריות בית-המשפט. הצלם,
דוד רובינגר ניסה את מזלו שנית. הפעם קפץ עליו הנאשם. שלא הוזחק
על-ידי השוטרים, הוריד מכה על מצחיתו של רובינגר וצעק מעוצבן
בהניפו את ידיו ככעס: "עזבו אותי כבר כוזבם. די כבר גם לצלם!"

מחוקים של גליון העדות, שגבה הקצין
קצנבלונג מנעמי שטיין (5/1), (העולם הזה
752), בהם היא הודתה על קיום יחסים מיניים
עם דני פקטורי, (אחיה מצד האב), דבר
שהיה מטיל בספק את פרשת האונס ועם
אית את הרצח, פטר בצורה מקורית: קצנבל-
וגנן היה חדש במקצועו, זו היתה הפעם ה-
ראשונה שגבה עדותו. בית-המשפט לא הר-
סוף בדרך ההגיונית שהיתה מובילה למסק-
נה המפתיעה: הסמל קצנבלונג מצץ מאצב-
עו משפטים כגון: "התעלסנו באהבים...
ייתכן כי דני שכב עלי... ייתכן כי שפך מ-

פשוט, שאינו מתמצא ביער הסעיפים המש-
פטיים, לאחד הספקות החזקים ביותר באש-
מת יעקובוביץ: התנהגותו והופעתו של ה-
נאשם אחרי המעשה שיוחס לו, שהיתה גור-
מלית.

הסביר השופט אגרנט: יעקובוביץ לא ה-
לכלך בדמה של נעמי שטיין, למרות שהת-
אבק אתה יותר משעה על מנת לאנסה, כי
שום שהם כבר נקרה. הוא לא סבל משרי-
טות משום שהיה רק דחפה אותו ממנה
בשעת המאבק, לא השתמשה בצפורניה, מבט
של "אל, אלוהים!" השתרע על פניו של

זרעו עלי...
עם כל שכנועו בדבר אשמת דוד יעקו-
בוביץ במעשה, חיפש השופט סמוכים בין
אותיות החוק המנדטורי, הצרפתי והעיתומני,
בכדי לעבור פסיעה קטנה מסעיף 214 לסעיף
212 — מרצח להרגה. לאותה מטרה הגיע
השופט זילברג, בדרך חוקית שונה במקצת,
ובתוספת הערה שהיתה מכוננת נגד אחת
הטענות של ההגנה, טענה שפתחה את עיני
עורכי-הדין שבאו בהמוניהם לחזות בתצוגה
מקצועית נדירה: אין ברצונו לשעבד את
משפטו למסקנות בתי-המשפט של ארצות
זרות, פסק-דין שהוצאו באנגליה אחרי גמר
המנדט אינם מוכרחים לחייב אותנו.

חלק אחר של הנמקת פסק-הדין הנפרד וה-
הריף של השופט זילברג גרם אף הוא לפיות
פעורים. זילברג האשים את לויצקי כי "תלה
קופת שרצים" במשפחת הנרצח, ברמזו ש-
ייתכן כי לאנשי קבוצת שושנה אשתו היתה
יד במעשה ושרצו לתבוע את עלבונה מפק-
טורי שעזב אותה. לויצקי, שרק השתמש ב-
זכותו כעורך-דין להצביע על אפשרויות ש-
עלולות לזכות את מרשו, ספג את סטירת
הלחי ללא תגובה, אך יעקובוביץ נידון נוסף
על מאסרו לתשלום פיצויים סמליים בסך
לירה אחת לאשתו של פקטורי.

לילות נדורים. מעשה הקסם שחולל
בית-המשפט העליון משך שלוש שעות, ב-
הפכו את סעיף הרצח להריגה, לא נכנס ל-
מוחות רבים מעורכי-הדין הצעירים והחתי-
קים שבאו מכל הארץ ללמוד תורה. תמה
אחר: "אם זה לא רצח, אז מה כאן? האם
צריך קודם לרשום ביומן כי ביום מסויים
ילך להרוג איש מסויים בנשק מסויים? כמה
מהנוכחים לא יכלו להשתחרר מההרגשה כי
בית-המשפט חיפש בקדחתנות את שביל ה-
זהב בין שתי האפשרויות הקיצוניות:
תליית דוד יעקובוביץ או שיחרורו. אחד
מעורכי-הדין הצעירים הלביש את ההרגשה
הזאת במלים של בשר ודם, בשעת ההפסקה
לפני ההכרזה על העונש: "היה לי הרושם
כי השופטים פחדו בפני לילות נדורים ב-
מקרה שישלחו את יעקובוביץ לעולם הבא,
ויום אחד ייתפש מישהו אחר שיודה באשמה."

אחר קריאת 75 העמודים, שהפכו רוצח
להורג, על סמך ההנחה כי יעקובוביץ לא
רצה לרצוח את דני פקטורי כי אם רק
לאנוס את נעמי שטיין, נסוגו השופטים ל-
חדרם להפסקה קלה, נחננו עוד לפני כן את
רשות הדיבור לפרקליט המדינה שאול ארזון
שמרון, לסניגור אשר לויצקי ולנאשם דוד
יעקובוביץ. שמרון ביקש את העונש המכסי-
מלי — מאסר עולם — הזכיר כי יעקובוביץ
הורשע פעמיים בשוטנות. יעקובוביץ עצמו
קם, חזר על המשפט שנאחז בו מאז הואשם:
"אדוני, אני חף מפשע ולא עשיתי לשום אדם
רע, ואני מבקש שתתקנו את העוול שנגרם
לי!"

איכזב משלושתם אשר לויצקי, אליל עור-
כי-הדין הצעירים שבאו לספוג מגאונותו.
הוא גמגם בקשה לא-משכנעת בדבר הקלת
העונש, היות ומרשו ריחף בין חיים ומות
חודשים רבים, גם היה חייל. הצורה החלשה
בה הפליט את בקשתו הוכיחה כמה בטוח
היה בזיכוי. את ההפסקה עד למתן העונש
בילה, כרוב הנוכחים, בניחושים על העונש
שינתן, העריך אותו ב-20 שנות מאסר, עבר
בזאת בחמש שנים על רצונם הטוב של ה-

שופטים, שקבעו כי 15 שנה מספיקות.
מה קרה באותו לילה? אחד מעורכי-
הדין הניע את ראשו ביצאו מבית-המשפט:
"באנגליה, למשל, היו גותנים ליעקובוביץ
לההנות מן הספק הרב הקיים בהרשעתו.
אולם אצלנו חושבים קודם כל על טובת ה-
ציבור: פשעים מיניים ששיגשו זמן מה
בגינות תל-אביב כמעט ונפסקו כליל מאז
נידון למותו."

אולם לאלפי אנשים פשוטים, שאינם למודי
חוק, ושעקבו אחר משפט יעקובוביץ כמו
אחרי רומאן בלשי מותח מזה קרוב לשלוש
שנים, לא נמצא עדיין פתרון סופי לשאלה:
מה קרה באותו ליל מסתורין בן מאיר?

הארץ

הטרקטור נפצע קשה באגן הירכיים
וסובל מועדון מוח קשה (הארץ)
פנחס גרינמן, כפר חסידים
טוב לו: מי אמר לו להתנגש עם בן-
אדם?

שטרות הכסף החדשים שנדפסו באר-
צות הבית (ידיעות אחרונות)
שלום לוי, חיפה
עסק משפחתי בהחלטה.

ילדותיות שנייה ב"תיאטרון זירה"

...ומיתה מתראה עם רומיאו...
קומדיה

וידועות, לעג עדין לזקנים ופחות עדין לצעירים. זירה הוכיח שוב שעלה בידה לחנך לעצמה גרעין קטן אך מוצק של צעירים מוכשרים. טלילה ברוכא היא בלי ספק כשרון, אף כי קל יותר לחנה רובינא לשחק את טלילה מאשר לטלילה לשחק את חנה רובינא.

על אף משחקם הכשרוני של טלילה, יהודה פוקס ואלהו לוי ספק הוא עם היה כדאי לזירה להציג דוקא מחזה זה בשלב הנוכחי. אמנם הוא מצליח לשעשע את צופיו משך שעות, גם לעורר את רחמנותם לאנשי התרבות המזדקנים המרגישים כי הנה קם סביבם עולם חדש, ישראלי מקורי, שאי להם גישה אליו. אולם תפקידה העיקרי של זירה, כבמה נסיונית, לא היתה צריכה להיות ללעוג לתיאטרון הקשיש, אלא לתת לקהל את אשר התיאטרון הקשיש אינו מסוגל או מעז לתת: מחוות החוששים את האמיתות האכזריות של הארץ וחברתה ובעיות הנוער העברי אחרי המלחמה.

מבלי ששניהם יסכימו לה, לכן הם משלימים לבסוף. מחליים טים בכל זאת לשחק יחדיו את זוג המאהבים הצעירים. יופיו של המערכון היה בזה שאין הוא לועג רק לזקנים, בעלי הרמה הגבוהה אך התפיסה הרוסית המיושנת, אלא גם לשחקנים הצעירים, הארצישראליים, חסרי התרבות.

איש לזרועות רעותה. כשניגש מיכאל אלמו לביים את המחזה, נתקל בקושי: הוא קצר מדי מכדי שימלא ערב. לפיכך חיבר מערכה שנייה, שאינה קשורה כמעט למערכה הראשונה. ביגדור נפרד ממיתה, הנוטשת ביאוושה את הבמה. לבסוף, כעבור כמה הברקות, חוזרים הם, כמובן, איש לזרועות רעותה בחסות מנהל התיאטרון, ליש.

ליקויו המרכזי של המחזה נובע מצורת כתיבתו. אין זה מחזה אחד, אלא לפחות שניים. וגם במחזה השני לא החליט המחבר סופית אם כותב הוא טרגדיה או קומדיה. למרות זאת נשאר המחזה משעשע למדי, מלא הברקות

...שעה שריש רואה עצמי בצעירותו...
קאופרטיב

יוליה נפגשת עם ביגדור...
טרגדיה

במאבק היה כתביעת שהוצא עלידי כמה צעירים בשנת יים האחרונות לפני המלחמה. הוא התקיף בלי רחמים את ה"זקנים". הוא טען שהזקנים כופים על הצעירים בכל שטחי החיים השקפת עולם גלותית, במקום להניח לצעירים לפתח את השקפת החיים שלהם, הארצישראלית. לא היה, איפוא, פלא שכתביעת לא מצא חז בעיני הזקנים, ששפכו עליו כמה עשרות קיתוני-רעל בעיתונות.

מכל הרשימות שהופיעו במאבק לא עורר אף קטע אחד אותה מידת רוגז כמו המערכון הקצר של י. אדוניקס, ילדותיות שנייה. כי ילדותיות שנייה גילה בפארוזיה חריפה את המצב השורר בתיאטרונות הוותיקים. גיבוריו היו מיתה וביגדור, זוג שחקנים זקנים. כל אחד מהם סבור כי הוא יכול עדיין לשחק תפקיד ראשי במחזה דומיאו ויוליה, אולם שבו (או בת) וזוג זקן (או זקנה) מדי. לכן קוראת מיתה לשחקן צעיר, ביגדור לשחקנית צעירה. אולם התיאטרון הוא קאופרטיב (כמו הבימה) ושום החלטה אינה יכולה להחשב

קולנוע

העבר — יחי העתיד הוא מפגין את יכולתו המשחקית הרבה, אלא שאין עולה בידו להתגבר על החומר הקומי הדל למדי המהווה את התסריט.

העלילה נסבה על אחד גיו בלון (סקלסון), ממציא שלומיאל הבונה, בשלהי המאה הקדומה, "כרכרה ללא סוסים", או, במלה אחרת, מכונית. גיו אוהב את מכונתו, וגם את סאלי (מוניקה לאויס) בתו של בעל אורוות עשיר, הרואה בעין מאד לא יפה את הנסיונות לסלק את הסוס מעל הכבישים. גם הגורל אינו רואה בעין יפה את מעשיו של גיו, והוא נתקל בתקלות רבות עד שהוא מצליח בסופו של דבר לזכות בנצחון במרוץ המכונות ובידה של סאלי.

בגדים שקופים ביער. פנים חדשות, ומענינות ביותר, המופיעות גם ברחוב המס' תורין וגם בחלק העבר — יחי העתיד, הם אלה המקשטים את ראשה של נערה בהירית שער וצרת מותן. עלייתה המהירה של הנערה, סאלי פורסט, למרומי התהילה, לאחר שנים של סבל וחוסר-עבודה, אופינית לדרכי החיים של הוליווד.

סאלי החלה רוקדת עוד בהיותה פצועה בכיתות הנמוכות של בית-הספר העממי בסאן דיאגו (קליפורניה), עיר מולדתה. ברור היה, עוד בימים ההם שהיא תתמסר למחול כרק דנית מקצועית. מיד לאחר שסיימה את בית הספר, בעיצומה של מלחמת העולם השנייה, הצטרפה ללהקות שהיו מופיעות בפני החיילים. לים. כתום המלחמה נסעה, בלוויית אמה, להוליווד כדי לנסות את מזלה אצל אולפני הסרטים. אכן, עד מהרה, משכה תמונתה, שפורסמה בשער אחד העיתונים, את עינו של איש מטרונגולדב'ן-מיייר, והיא הוחתמה על חוזה. חוזה פועט, אבל בכל זאת חוזה.

אצל מסרו הופיעה במספר סרטים מוסיקליים, כמו, למשל, מאקווקו השודד, כנערת מקהלה. היא היתה יפה, אבל גם הנערות האחרות היו יפות ואיש לא שם לב במיוחד אל סאלי. תפקידים של ממש לא ניתנו לה. כאשר הגיע קצו של החוזה, בכרו אנשי מסרו לא להדשו. סאלי נאלצה לבקש עבודה כניצבת בסרטי אולפנים אחרים. אולם גם עבודה מן הסוג הזה לא נקרתה על דרכה הכפורה.

סון; פריטי בוי (סקיפי הומייר) צעיר שונא יפאנים; פיג'ן ליין (ואלטר פאלאנס), מתאגרף לשעבר, ג'ונסון (רגינלד גרדינר), סמל טרזן.

הפלוגה נוחתת בשלום, אולם התקדמותה נעצרת עלידי גשם של פצצות ריקה ואנדר-סון יוצא בראש פטרול שמטרתו לעזור לחי סול הסוללות היפאניות. הפטרול מבצע את המשימה בהצלחה, אולם לא בלי קרבנות כבדים.

אף-על-פי שהתסריט (מאת מייקל בלנק-פורט) איננו חזק ביותר מבחינת המבנה (ישנו שימוש מופרז בהשבות לאחור), יש בו כמה וכמה נקודות חזקות והסרט בכללו מוכיח שידו של הבמאי הותיק עודנה מוצקת ונטייה.

"בערבות הנחושות"

התקופה: מוצאי מלחמת האזרחים האמריקאית. המקום: מדינת נבאדה, בלב המערב הפרוע. אל מקום פורעניות זה, שרוחשים בו בני בלעל רבים עד כדי כך שגם השריף המקומי (מקדונאלד קאר) נמנה עליהם, מגיע סגן-אלוף דרומאי לשעבר (ריי מילאנד), כדי להגן על מהגרים מבני הדרום הנאנקים תחת עולם של יאנקים חסרי-לב.

לצדם של חסרי הלב עומדת גם הדי לאמאר, מנהלת בית-המלון-מרוי-תיאטרון המקומי. זה המצב בתחילת הסרט. לאחר סליים מספר והתנשקויות אחדות עם מילאנד חל שינוי בעמדתה של לאמאר, היא מפנה את ערפה לידידיה הקדומים ומוסרת את לבה למילאנד. משך כל ההתפוכות הללו נסוך על פניה מועטי ההבעה של השחקנית הראשית מבט של תמהון אי-ידי, כאילו נקלעה אל הסרט מעולם אחר, אינה יודעת, במה, בכלל, דברים אמורים. לשוא היו כל נסיונותיו של הבמאי ג'ון פראו להסביר בדיאלוגים ארוכים וב תמונות מקוטעות את כל פרטי הפרטים של העלילה הבנאלית.

"חלף העבר - יחי העתיד"

רד סקלסון אינו מגיע לרמתם של הקומיקאים הגדולים ביותר של הבד, אולם לאו דווקא באשמתו. נדמה שהיה יכול להצליח בהרבה יותר אילו ניתן לו תחריט של ממש, שמרובות יתר הבדיחות המוצלחות, בחליף

סרטים

"בת-שבע"

הרומאנים של פייר (אטלנטידה) בנואה מצטיינים בעיקר ברקע האכזריות שלהם בי דרמטיות העזה השולטת בהם. סרטו של אלכ' סנדר מוגי (שביים גם את אטלנטידה, מה דורה צרפתית-גרמנית) המבוסס על הרומאן של בנואה, נאמן לשני קחי אופי אלה ביצירתו של המחבר הצרפתי.

ארבלה (דניאל דאריי), עצה בעלת עבר המבקשת את המחר בזרועותיו (כאשתו) של יורדי (ז'ורז' מרשאל), סרן לגיון הזרוע הצרפתי, מגיעה אל עיר המדבר בה חונה גדודו. מעשה שטן, באותו מקום נמצא גם סרן סומרביל (פול מריס), לשעבר מאהבה ועתה שונאה. צלע רביעית במשולש הנצחי היא אוהבתו של סומרביל (אנורה קלמון) הנמצאת גם היא באותו כפר מדברי גידה. בואה של ארבלה ממיט שואה על כל ארבע הנפשות.

רוב רובו של הסרט מוקדש לתמונות דרמ' תיות, שאינן הולמות ביותר את אמנות ה' קולנוע. למקומות אלה מתחיל השעמום להתגבש מפעם לפעם. לא כך בתמונות החזק. כאן הצליח הבמאי לקלוט את האווירה המיוחדת של עיר המדבר: תמונה וקול צורפו ביד אמן למשהו מרהיב. חבל כי שקטעים אלה מעסיקים את הבד רק חלק קטן ביותר ממשך של הסרט.

"אלה הם הבחורים"

זהו סרטו המלחמתי הרביעי של הבמאי לואיס מייסלסון. הראשון והגדול שבהם היה כמובן, במערב אין כל חדש, סרט שהיה במתכון פאציפיסטי. בסרטי האחרים, לב הארגמן, טיול תחת השמש, ועתה, באלה הם הבחורים, חזל מייסלסון להטיף לשלום, מסי' תפק בהגשת תמונה אובייקטיבית של המלחמה, מראותיה ורגעיה הגדולים, אם יש כאלה.

אלה הם הבחורים הוא מעשה בפלוגת חיל-קומנדו הוותחת, בועת המלחמה באוקיינוס השקט, על חי המוחות בידי הפאנאים. מפקד הפלוגה הוא סגן אנדרסון (ריצ'רד ווידמארק), מורה לשעבר, המחזיק מעמד רק הודות ל' סמים משכרים שמספק לו סניטר הפלוגה (קרל מאלון). כן נמצאים בפלוגה: קורגוריו (ריצ'רד הילסון), תלמידו לשעבר של אנדר-

אותו זמן פגשה במפיק צעיר, ג'ורג' ליצ' קי, אשר הציג בלחץ תפקיד בסרט עובדתי למחצה שיצולם באחד היערות. סאלי, כמובן, שמחה על ההזדמנות, הסכימה אף להופיע בבגדים שקופים באחת מתמונות הסרט. כאשר חמו הצלומים, חזרה להוליבו, שכחה הכל אודות הסרט.

תרגיל ארוטי גלוי. בהוליווד שוב חי' כו לסאלי ימים קשים. אולם המפנה בא במפתיע. ידיד יעץ לה לפנות אל אידה לופינו, שעמדה להפיק, באופן עצמאי, סרט אודות אם בלתי נשואה. היה זה תפקיד דרמטי, אולם סאלי לא היססה, פנתה אל לופינו ואמרה לה: "ראי, ייתכן שאני גבוהה מדי לתפקיד, מצאו בהירה מדי או שמנה מדי. כל האולפנים מצאו בי פגמים. אבל אחת ברור לי: אני מסוגלת לעבוד כמו סוס".

סאלי קבלה את התפקיד, מבלי מבחן סרט. כאשר הוקרן הסרט לראשונה הופתעה הוליו' בוד כולה. הנערה שאיש לא רצה בה הוכיחה עצמה שחקנית דרמטית. מסרו החתימה את סאלי על חוזה.

בינתיים ניצל מפיק ליצקי את פרסומה של סאלי, הוציא לאור את הסרט אשר צילם ביער, הדביק לו שם מצלצל: העלמה ג'ונס הנועזת, תאר אותו כאקססזה במהדורה חד' שה. אופיו המקורי של הסרט, העובדתי למח' צה, שונה לחלוטין, עזת לתרגיל ארוטי גלוי. סאלי פורסט מיהרה להביע את אי-שביעת רצונה מניצול זה של הופעתה בסרט. גם ה' אריה של מסרו עקם את חטמו בפרהסיה. אבל מתחת לחוסם העקום הסתמן חיוך של ספוק. כל העניין הועיל לפרסם את שמה של הכוכב החדש. טוב שם רע ממשחק טוב, בהוליווד לפחות.

"רחוב המסתורין"

רחוב המסתורין הוא סרט פשע, עשוי במתכונת עיר במערומיה. חציו עלילתי, חציו עובדתי, שצולם במקום הפעולה. זהו מעשה עקבנות סטודנטים ממחלקת הרפואה של מכללת הארברד העוזרים למשטרה לפתור תעלומת רצח סתומה ביותר עלידי בדיקה מדעית של עצמות הנרצח, שלושה חדשים לאחר ביצוע הפשע.

גם הצילומים וגם משחקם של השחקנים ריקרדו מונטלבן, סאלי פורסט, אלוה לנקסטר משובחים, אולם בגלל הבימוי הבלתי בטוח של ג'ון סטרג'ס און, לסרט מקצב חי לכל ארכו. פרט לפגם זה, הריהו מעניין וממתח.

מבעד למסך החול למאמרים. ברכת תודה

אילו היה למדינות ערב דבר הדומה לספר הזהב של הקק"ל היו ללא ספק רושמות בו את מדינת ישראל אשר לה הן חייבות חוב גדול — חוב השלום היחסי הקיים ביניהן. כי לולא נוכחותה של ישראל מעבר לגבול היה נעלם השריד האחרון של איחוד הלגיון הערבית היתה מתפוררת. ביחוד חייבת ממלכת הירדן חובת תודה לקיום שכנתה המערבית. מאז מת המלך עבדאללה נוכחו שאר מדינות ערב לדעת כי הירדן אינה אלא ארץ קטנה ודלה, חבל מדברי המתמר לשלוט על שירי ארץ ערב בית מערבה לירדן. עמאן, אשר בחיי המלך הוקן איימה על קהיר בפילוג המרחב לשני מחנות, שקעה שוב באפרוריתה המדברית; שכנותיה הסמוכות גמרו אומר כי אין לממש לכה העלוה זכות קיום. — היא חייבת להסיי תפח למדינה אחרת, לטובתה היא.

עיראק תבעה את הסיפוח מסיבות משי פחתיות — הן פיצול הראשון של עיראק ועבדאללה של הירדן היו אחים. אך הרעיון לא קסם ביותר לירדנים: בעיני תושבי פלסטין העיראקים עודם פראים למחצה, הסורים הודיעו כי אין תביעות עיראק המשפחתיות עולות על תביעותיה הגיאור היסטוריות של סוריה. אם תנסה עיראק להשתלט על הירדן בכוח, תאלץ סוריה אף היא לפעול, אך אם תתן לירדן להשאר בלתי תלויה, תשמש סוריה לקיים יחסים טובים עם השתיים.

קולות מעבר לגבול. לפי המסורת הערבית. היתה צריכה אחת משתי הארצות לפסוח על דעות שכנתה ולנסות לשנות את המצב לטובתה. במקום זה הסתפקו סוריה ועיראק במלחמה פוליטית, הנרימו כספים וסוכנים לירדן להשפיע על תוצאות הבחירות לפרלמנט שנערכו אחרי רצח עבדאללה. כי מעבר לגבול השמיעה ישראל איומים ולי קוקי-שפתיים של רעב נוכח פרי ההולך ובשל הירדנים דחו כל הצעת סיפוח, המלך סלאל הוכתר מלך ונראה היה כי ממלכתו תהפוך עובדת קבע בפסיפס המרחבי.

עד אשר לפני כמה שבועות נודע כי גבר שגעון המלך סלאל. עוצר עיראק חש לעמאן להציג שוב את תביעות הבית ההאשמ, שי שאקלי נפגש עם ראשי הירדן במבצר ה לגיון הערבי במפקד, הבע כי לא ייכנעו ללחץ העיראקי, הבטיח להם את עזרתו במקרה הצורך.

למעשה ידעו כולם כי לא יקום כל צורך כזה. אותם הקולות המדאגים החלו נשמעים שוב מעבר לגבול הישראלי: הכרזות רשיות של משרד החוץ, הודעות של דובר הצבא, מאמרים ארוכים בעיתונים, נאומים מעל במת הכנסת. הדרך נשארה פתוחה בפני אבו אלי-הודה: הוא יכול לעמוד על שילית זכות המלוכה מטאל, לדחות את תביעות עיראק ולהשמר מתאווה סוריה. בסתר בו הוא העלה ברכת תודה לכל כותבי המאמרים הישראליים, לנוי

אמים ולדוברים הרשמיים — ברכת תודה בעד "שירות עז ומסור לאיחוד שליטי ערב נגד האויב הזר."

סוריה הקולונל השלישי והרביעי

לא מוזן רווחה הדעה בסוריה ובשאר ארצות המרחב כי איבדו הגדול ביותר של קר לונל סורי הוא קולונל סורי שני. לא היתה זאת סתם דעה; מאחריה עמדו הוכחות יצירות. כאשר הקולונל הראשון, חוסני אל-זועי, ביצע את הפיכתו והכריז על עצמו מנהיג סוריה, בא קולונל שני, סאמי אל-חנאחי, וסילקו. אך קולונל השני אף הוא נמצא מסלק — קולונל שלישי בשם אדיב אל-שיסקלי. הסורים סקרו את רשימת קולונלי צבאם, ניסו לחשש מי המועמד הבא למנהיגות המ

לממשלה או למפלגות. ב-29 לנובמבר, עת חגגה ישראל את יום השנה להחלטת הח לוקה של אום, הוא הכניס את הממשלה לבית הסוהר, קפץ למושב הקדמי ליטול לידיו את ההגה. אך בצניעותו הרגילה, הוא חזר למושב האחורי, מינה את סלו ראש המדינה, ממלא מקום השרים הכלואים והפרלמנט ה מפוזר.

חוקים במלוא הקצב. מאז הפך הקר לונל פאוזי סלו מועמד לתואר המושל שהוציא את מספר החוקים הרב ביותר אי פעם. כשר הבטחון חתם על חוקי חירום ומשטר צבאי, כשר המסחר הוציא חוקים נגד חברות זרות, כשר החינוך הורה להקפיד על לימוד היסטוריה ערבית, ואיסור כל פעולה פוליטית בקרב הסטודנטים, כשר החקלאות פירסם תקנות לחלוקת אחוזות גדולות ה שייכות לממשלה או שאין בעלותם ידועה לפלאחים חסרי-אדמה.

הקולונל פאוזי סלו, המלך טאל, הקולונל אדיב שיסקלי מי המשוגע, בעצם ?

החוקים הוצאו בקצב מסחרר, ללא כל אפי שרות ביצוע עליי המנגנון הממשלתי ה קיים. אך סלו, בשם שיסקלי, לא הראה שום דאגה: העיקר היה להקים את המסגרת ה חוקית — הביצוע יבוא במרוצת הזמן, לכ שהיה פאזי, לספל בו, בינתיים המשיכו דפוסי הממשלה להפליט חוקים חדשים במ לוא הקצב.

בין השאר חתם סלו על חוק המעניק מדליה וכסף לכל אשה היולדת שלושה ילדים או יותר. אם לתשעה ילדים זכאית לנסיעות חינם בכל קוי הרכבת הסורית ואילו אשה המביאה לעולם 16 ילדים או יותר זכאית למשכורת של פקיד ממשלתי בדרגה

דינה ולסילוק קולונל נוסף. לא עבר זמן רב והקולונל הרביעי הופיע — קולונל פאוזי סלו, שחור, שמנמן, מחייך. אך שלא כשאר בני דרגתו, הוא לא סילק את הקולונל ה שולט — הוא נשבע לו אמונים. תוך חודשים מעטים, הפך סלו מיופה כוח של שיסקלי, שהעדיף "לנהוג מן המושב האחורי."

הוא תבע למסור את הפיקוד על המשטרה לידיו סלו כשר לבטחון הלאומי. סביב שאלה זו פרץ משבר אחר משבר — ראשי המפלגות היו מוכנים להשאיר בידי שיסקלי את השלטון על הצבא אך לא על המשטרה. התפתחות העניינים נכנסה כבר להיס טוריה — שיסקלי גילה כי אינו זקוק כלל

"מעולה."

למקורבים, מספר סלו על כמאל אתא-תורק, הדיקטטור שהפך את תורכיה, שכנת סוריה הצפונית, מארץ פיאודלית מפגרת למעצמה אירופית מפותחת — בעזרת צווים דומים לאלה המוצאים עתה בסוריה. וככל האפשר, מדגיש סלו את פעילותו הוא בכל ענייניה השוטפים של סוריה. "לקולונל אדיב", הוא מספר, "אין פנאי לעסוק בענייניה האזרחיים של ארצנו. הוא טרוד במילוי התפקיד הקשה הרובץ על שכמו — בעיות בטחונו וההגנה על המולדת."

הפתרון: צו נוסף. לפני שבוע החליט סלו כי עבודתו קשה מדי בשביל איש אחד: דרושים לו עוזרים שיטפלו בעניינים העיר גרתיים וישאירו לו פנאי להוצאת חוקים וצ חים נאורים. הפתרון: הוא הוציא צו נוסף, חתום בידי פאוזי סלו ראש המדינה, בו מינה את עצמו ראש ממשלה. העניק לעצמו גם זכות למנות חבר שרים שיהיו ממשלה.

כבר ביום הראשון הוכרר כי הוצאת ה חוקים תימשך ללא הפוגה. על סדר היום: עיבוד הצעת חוק שיופיד את מספר העיר תונים היומיים מ-36 ל-15. "וגם זה יהיה יותר מדי", הסביר ראש הממשלה. אך בכל זאת, כנראה, דרושה בסוריה מידה מסיימת של חופש עיתונות לפרסם את חוקי פאוזי סלו וממשלתו החדשה.

הלבנון

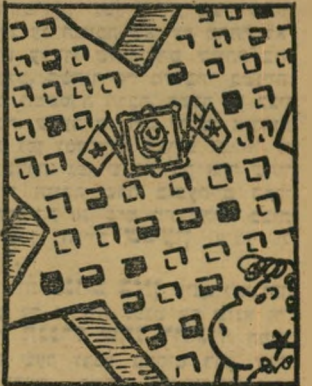
הידיים מתחת לשולחנות

כמעט כל אחד ידע שהמרד לא יצליח. 24 שעות לפני מועד ההצבעה בבית הנבחרים ידעו העיתונאים לנבא כי הנרי פרעון ביי ואנשי סיעתו, החזית הבריתית, ייסגרו לפני הצבעת האימון בממשלה. קשה היה להאמין שמשטר הרקבון והשחיתות השורר בלבנון ניתן לשינוי עליידי קבוצה פוליטית.

משך חודשים השמיע הנרי פרעון האשיות כבודות נגד הממשלה ופקידיה. כל דא גתם, הוא אמר, היא כיצד להתעשר במהירות האפשרית. כל משטר המדינה בנוי על פרו טקציה ושחיתות. כל מי שהיה לו מכר בפי קידות הגבוהה קיבל משרה ציבורית והפך פתאום לבעל נכסים מסודר. משטר זה הש חית את מוסר האזרחים, אמונתם בממשלתם נהרסה, אין להם יותר שום רצון הקרבה.

צצו ועדות לטיהור החיים הציבוריים, כי כל אחד פחד פן יחשבוהו בין הנהגים אם לא יצטרף למסע ההקזע; עוד מעט נראה כי תקום תנועה עממית אדירה שתעיף את ה שלטון המושחת כעלה יבש בסופה. ואז הח ליש סמי אל-סולח, ראש ממשלת הלבנון ל הביא את הדבר בפני 77 חברי בית הנבחרים, לדורש הצבעת אימון בממשלתו.

אכן, אותו לילה הוכיחה אסיפת הפרלמנט כי דיבורים ומעשים הם שני דברים שונים. תמורת הבטחה של הממשלה לברר את ה עניין, הסכימו החוזה וידידיו כי אולי טעו בהערכתם את מצבה המוסרי של המדינה, השאירו את ידיהם תחת לשולחנות שעה שנשאלו מי מצביע נגד.

"עשכיו אני מבינה לפחות מדוע קראו להם מפלגת אנטי-אנטי!" נאנחה רותי ונכנעה לגורלה. לא היתה לה גם ברירה. השניים תפסו בזרועותיה, לחצו על אחד הכפתורים שעל גופם, שדמו לכפתורי העלית. היו אלה באמת כפתורי מעלית — כי רותי עלתה במהירות עזר מה למעלה. בקומה העליונה עזרו, נכנסו לאולם ענקי. האולם היה כולו ריק. רק בפינה אחת עמד שולחן כתיבה. ליד השולחן עמד יצור. ראשו לא היה רמקול. היה זה ראש של מיקרופון. רותי הבינה: זהו מנהיג.

רותי שני יצורים, שדמו בכל ליצור שראתה קודם לכן. היה רק הבדל אחד: במקום סמל שלוש הנקודות על חזהו של היצור שצעק "בוז" היה על חזה שני היצורים האלה סמל של כוכב מחומש. היה זה, כנראה, סמל המפלגה. האם אפשר לקבל משהו לאכול? איזו חתיכת בשר או נקניק, אולי... החלה רותי. אך השניים לא שמו לב. "אנטי-ממשלה! אנטי-מפלגה! אנטי-כל!" צעקו רמקוליהם והחרישו את אזניה.

אחרי שהגיעה לכוכב המרובע, נתגלה עולם חדש לעיני רותי: אנשים הנישאים על גופם סמלי-מפלגות, שיש להם רמקול במקום ראש והצווקים סיסמות במקום לדי. כשראו את העגיל של אזני רותי שדחזה למפקדה של מפלגת אנטי-אנטי.

בית המפקדה של מפלגת אנטי-אנטי היה בניין עצום, בנוי כולו בצורה של כוכב מחומש אדיר. שם עזרו את

הפסטיבל הראשון לזמרה בישראל

בחסות האדיבה של שר החוץ מר מ. שרת
1000 זמרים מהתפוצות
1500 זמרים מישראל
הפתיחה ב-6 לאוגוסט בירושלים

לקראת מאורע לאומי ותרבותי זה, אשר אלפים ישתתפו בו ורכבות יאזינו לו, החליטה הנהלת "הזמיר" לערוך בארץ באמצעות העיתונות

משאל על השיר העברי הפופולרי ביותר

כל אחד אשר ימלא, יגזור וישלח את תלוש משאל הזמירה מתוך מודעה זו עד 23 ביוני ש.ז. (ועד בכלל), ישתתף בהגרלת פרסים של

מקלט "בוגל" מתוצרת ביהמ"ד הראשון לרדיו - כל חשמל" מאה מפרסים של תקליטי ביהמ"ד. הד ארצי לפי בחירתו של הזוכה

את התלוש הגזור אפשר לשלוח בכל סניפי ותבות דאר בארץ

ג ז ר כ א נ

משאל הזמירה

השיר העברי האהוב עלי הוא :
(לציין בשם השיר. ואם ידוע גם המחבר)
השם והמשפחה :
הכתובת :

לדאר :
נא להמציא תלוש זה ל"הזמיר"
ע"י מרכז התיירות, הקריה.

(רק קורא אחד יכול להשתתף במשאל בתלוש זה)
אין צורך בבוז ובמעטפת. רמי דאר שולמו.

העושר: האשפה

מלכת היופי השלישית, אורה ורד, זכה בתחרות נוסף כמלכת האופנה עוד בטרם המריאה לבחירת מלכת הכל בקליפורניה. נהגה לאסוף את הקהצות התחתונות של שורה השחור בצעיף משי דקיק, שקצהו האחר משתרך מעל לכתף שמאל, נתקבל עליה נערת תל-אביב באהדה רבה. הנהגה העיקרית: יבואן סידקית שמצא הזדמנות ליתפטר מכמה אלפי צעיפי משי, תוצרת אי-מליה, שהיו מונחים במחסנו משך שנה וחצי כסחורה שאין לה הופכים.

לאופנת השער הגזוז בקרוב לגולגולת ה-חביבה על ותיקי מפא"י בכנסת (כשמואל דיין ואליהו הכרמלי) נצטרף השבוע חבר נוסף: **פנחס לבון**, מי שהיה שר החקלאות בממשלה הטרומבאירית.

מי שהיה חבר מועצת עיריית ירושלים ושפרש ממשרתו בגלל עומס תפקידיו בכנ"ס, את איש מפא"י **אליהו הכרמלי** (לולו), פנה בעצה רבת-תועלת לחבריו לשעבר. אמר הכרמלי: "רבותי, ראשי העיריות, יש ברשותכם עושר שאינכם מוצלים". העושר: האשפה.

בשמוע **אריה אלטמן**, המנהיג הרביעי-ניסטי שהתפטר ממשרתו כיועץ ראש הממשלה לענייני תיירות על מנת להפוך ח"כ חרות בכנסת השנייה, על הצעת מס הרכוש, מצא סיבה מספקת לדחייתו: "לא ייתכן מס נוסף, מפני שעוד מעט נצטרך לכתוב לקרן בים באמריקה שישלחו לנו כספים בשביל תשלום מסים".

מוכתר נגבה שהפך מושלו הצבאי של ה-נגב, **סגן-אלוף מיכאל הנגבי**, סיים את שירותו בצה"ל, השתתף בחצי תריסר מסיבות פרידה שנערכו לכבודו. באחת מהן, המפורסמת ביותר, שנערכה עליה שייכי הנגב גרם מפח-נפש למארחיו. הוא סירב לקבל את מתנתם. המתנה שנדחתה (מטעמי צנע): סוסת רכיבה.

ירשו של הנגבי לתפקיד, **סגן אלוף באזיל הרמן**, איש מחיל מדרום אפריקה, לא היה חדש לא לנגב ולא לתפקיד מושל צבאי. נסיונו הקודם עם הנגב: חבר ועדת שבוית הנשק הישראלית-מצרית. נסיונו ה-קודם עם ממשל צבאי: קצין משטרה בריטי כלוב הכבושה שאחר מלחמת העולם השנייה. בתו הצעירה (7½) של **רב-סרן אלכס אלירי**, הצלף הקלע המאמן את נבחרת קלעי ישראל לאולימפיאדת הלסינקי (העולם הזה 761) הבטיחה השבוע ללכת בדרכי אביה. במסגרת פרטי בביתו החולוני של אלי-רו השיגה דייקנות מבשרת טובות: 82 נקודות מהוך 100 ממרחק 50 מטר.

הסיבה: הדמיון

כשנישאו השבוע זה לזאת שועל שמשון **אברהם** ("ממה") **כהן**, בן **יצחק כהן**, מנהל בית-חרושת סולל בונה חמת, ויהודית **בן-אמון**, רקדנית באלט ירושלמית ממזא יחני, זכתה צעירה בשם **אזיה** לעצה בלתי-ידידותית: להיחלד בגלגול ה-בא לאב בלתי-מפורסם. הסיבה: דמיונה הרב לאביה, **דוד בן-גוריון**.

שלושה שבועות אחר גניבת חפצי ערך בשחי 25 אלף לירות ממוזיאון בצלא (שעל תפיסת מבצעה הכריזה המשטרה פרס של 1000 לירות) עצרה משטרת ירושלים את הקריקטוריסט **מנחם גפן**, איש כפר יחזי קאל, לשעור מספר כחשיד בגניבה. סיבות החשד (שהופרך): גפן הופיע אצל שומר בצלא. לעג על הגניבה שאירעה מתחת לאי-פיו, נתבקש על-ידי שוטר-חרש ששהה במי-קום להסתלק. כשחזר על משובתו בשנייה, לא פקפקה המשטרה הרבה, חשדה בו בבי-צוע הגניבה. שבוע שוטרים לובשי אורחות הקיפו את גפן וסילקוהו מאולם בצלא ל-מכונת משטרה. גפן שוחרר רק אחר שהרי-כית שבליל הגנבה שהה בגבעתיים התל-אביבית הרחוקה 70 ק"מ מירושלים, בבית הקריקטוריסט והצייר **שמעון** (מוצו של צבר) **צבר**.

מנהיג חרות **מנחם בגין** שיצא לאירופה למסע חרם על גרמניה, נפגש עם שונא גרי-מנים אחר, **הגנרל שרל דה-לזל**. המני-שה ארכה שעה ורבע במקום רבע שעה שנקבעה מראש, כשבגין (היועד צרפתי) מדבר עברית לפי בקשתו המיוחדת של ה-גנרל. על כך מסר **אורי קיסרי**, כתב הארץ בפאריס: מוזמן אחר התלונן אצל מוכרי הגנרל על העיכוב, אמר בצחוק: אפי-לזו אם הם (היהודים) משתדלים לפתוח (את הגנרל) שימיר את דתו, הרי שהיה עלי-הם לסיים כבר מזמן. העיר לו המוכיר: אתה שכחת את הניתוח (ברית המילה הנד-רשת מכל מתיחד)!

מארגן התחרות "תזאת" שדה" על גביע נודד
מבצע נפתולים

ב-29.6.52, במרכז גבעת רמב"ם, בשעה 16.00.
ההרשמה מתקיימת בימי רביעי 20.30 עד 22.00, בקפה פסג' (הכניסה מיבנה)

גלייהדרום בריכת חולון

המקום היפה ביותר להנאת-קהל: **מגרי שפורט** שודחנות - פינג-פונג משקלות וכדורים פתוח: 88 בבוקר עד 11 בלילה **קפה מסעדה** בהנהלה חדשה **מטבח מעודן ממדרגה א'**

שרות אוטובוסים: מהתחנה המרכזית בתל-אביב. שרות מוניות: מרחוב לוינסקי פנת רח' עליה. "יצהל", רח' דיונגוף פנת רח' בריכוכא. הלוך וחזור משער הבריכה.

שחור - בלונדי - לבן

למגדול עוד קטן - לחינוק ולסבתא - משחת "נקה" מתאימה תמיד לכל סוגי-שער; היא מקנה לשערות קלות ורך ומלקת-משי - השמפו האידיאלי לכל המשפחה

משחת שמפו

...ולשער יבש ממליצים על

"נקה" חלמון שמפו

המפיצים היחידים: חברת נורית בע"מ

אבדו משקפיים
בגדתיק שחור עשוי כחכת הקורא המוצא הישר מתבקש להחזירם למערכת העולם הזה ויבאו על שכרו.

כדורגל

במקום הנכון. בזמן הנכון

„בלי שייע גלור איאפשר לנצח את התור“ כים מאנקרה, הסבירו חובבי כדורגל שהתלבטו אם לבוא לראות כיצד מנצחת נבחרת אנקרה את הפועל תל אביב שנפגעה לאחרונה במחלת חולשה כרונית. אולם 8000 הצופים שבאו למגרש היפואי בוותרם על שנת אחר-צהריים השבתית שלהם חזו באחד מפלאי עונת הכדורגל המתקרבת לסיומה. הקבוצה שהפסידה לעתים קרובות לקבוצות מקומיות, הפתיעה את התורכים (1:2) שפתחו את משחקם נגד הפועל בזלזול.

לאחר המשחק הראשון של התורכים, נגד מכבי תל אביב, זכו למחמאות רבות למרות שהפסידו (3:2) כי הם ידעו למחר ולבעוט לשער, אם כי לא במידה מספקת ולבלום אף את שייע גלור, שעלה למגרש כשהוא חולה. הפתעה נוספת: משחקו הבטוח והיעיל של הרץ המרכזי הבולם משה מלמד, שהוריד מספר קילוגרמים ניכר ממשקלו ונמצא במקום הנכון בזמן הנכון.

כדורסל

הקמט ייסר בבית

13 חברי סגל נבחרת הכדורסל לאולימפיאדת הלסינקי אינם מצמצמים את אמוניהם לכדורסל בלבד. עוד בשעות הבוקר המוקדמות, לפני שחברי כפר-גלעד המארח מתחילים לחשוב על יום העבודה שלהם, מונקים ה' כדורסלנים הנבחרים ממיטותיהם ואצים ל' הדריאולס כדי להיות מארוחה דשנה, שלא במתכונת הצנע העירוני.

אולם המאמן טובי רסקין דאג גם לאימונים מפרקים, בהם מורידים השחקנים את תוספת המשקל שהם רוכשים בתדריאולס המהיר של הקיבוץ. עוד לפני העבודה על המגרש משפשף סגן אברהם שניאור את חבריו בתרגול-סדר כפי שהוא רגיל לעשות זאת בבסיס האימונים הצבאי.

שניאור שהוא גם אחד משני ראשי הקבוצה של הנבחרת (השני: מרדכי (מרסל) חפץ, לשעבר חבר נבחרת הכדורסל המצרית) מתנהג בכל זאת ברחמנות כלפי חבריו. הוא פחות רחמני בהופעותיו בתדריאולס. מלבד הרגלי הזלילה והאמונים סוגל לעצור מו הסגל שעשוע העלול לעלות לועד הארץ לימפי במקום — מלווה נוסף, השעשוע טאטום. הוא שחור ורצני והכדורסלנים מתכוונים לפנות לועד האולימפי כדי שיצרפו אותו למשלחת.

„אם נצח, יהיה זה בזכות טאטום ו' מס' בירים הכדורסלנים לאוהדים הבאים לראותם במשחקי אימוניהם מכל משקי הגליל העליון. אך טאטום לא יוכל לצאת כנראה, לפיגלנד שהטילה הסגר על יבוא בעלי חיים. כי טאטום הוא כלבב ילד כפר-גלעדי.“

אמריקן, שהתנגדה בחריפות ליציאת המשלחת של דהימאטוס. למחרת הצטרפה לאנשים שבגיונגל המשלחת הממשלתית הרשמית שהגיעה ברגל.

בכל זאת השלימו שתי המשלחות ביניהן—הגיונגל לא היה מקום נוח ביותר לריב של פרסטיגיה; הגיוניות נקברו במקום, הכסף נשלח חזרה בהליקופטר והאנשים התכוננו לטוס חזרה. אחד אחד הוצאו אנשי המשלחת הרשמית על-ידי ההליקופטר עד אשר נשארו שניים בלבד, ביניהם סייר אמריקאי. לכשבא תור השניים לעלות להליקופטר נתעורר פתאום חשד בלב דהימאטוס. „האם תחזור להר? ציא אותנו?“ הוא שאל את טייס ההליקופטר. „לא קיבלתי שום הוראות על כך“ ענה. ואז ציווה דהימאטוס לאנשיו לאסור את שני חברי המשלחת. „אמרו למפקדים שלך שלא אתן לשניים אלה לחזור כל עוד לא תקחו גם אותנו מן הגיהנום הזה“ צעק לטייס.

בין רגלי השיער, השוער התורכי פאזי התרחב כפי השער כדי לבלום את התקפת חלוצי מכבי. בעיטתו של צבי סטודינסקי חדרה, בכל זאת, בין רגלי השוער. הבקיעה את השער.

בבסיס הפעולה נפגעו רגשות השלטונות: הם לא ייכנעו לאיומיהם של הרפתקנים מטרופים. אולם כאשר נקלט למחרת שידור ההרפתקנים המודיע כי אין להם מזון והתובע הצנחתי המדינה, מיהר שגריר ארצות-הברית לתת הוראות להצניח את המזון.

הוא תבע לקבל את תנאי ההרפתקנים: חיי אורח אמריקאי בסכנה! והרי גם מתור בתה האנושית של המשלה להציל את ההרפתקנים המסכנים. משך שבוע ניסתה המשלחת לחזור ברגל, אך לבסוף נאלצה לשגר הודעה תכופה: אם לא ימחרו להר ציאים ימותו כולם; למעלה ממחצית האנשים מטורפים ואכולי מחלות.

לאחר ההיעצות קצרה שלחו השלטונות את תשובתם: הם ייכנעו לתביעות דהימאטוס. הליקופטרים ממשלתיים יצאו להציל את „שירת הסולידריות“.

שיצאה ברגל. **שניים יצאו מדעתם.** הגיונגל עמד כקיר חי מול ההרפתקנים שתתכו להם דרך בחרבות ארוכות. בתוך האדמה הרקובה אשר קרני השמש לא הגיעו אליה שקעו אנשי דהימאטוס עד הקרסוליים, כל מכת חרב הורידה על ראשם מטר חרקים ויתושים. בתום היום הראשון יצאו שני אנשים מדעתם והיה צורך להחזיקם בכוח. כבדת הדרך שעברו: שני ק"מ.

למרות שרוב הצנחנים היו חיילים ותיקים שהשתתפו בקרבות הגיונגלים נגד היאפאנים עבר אותו לילה עליהם כחלום בלהות. בקושי יכלו לשבת במקום אחד משך כמה דקות רצופות מבלי שהנמלים הגדולות יתנפלו עליהם לאכלם חיים. בבוקר כמעט התעלף אחד מהם בראותו את רגליו מכוסות על-קו. חבריו התנפלו עליו כדי למנוע מתלוש את החיות האיומות שמצצו את דמו. אילו

היה תולשן, היו אלה קורעות את עורו. במקום זה קירב אחד מחבריו סיגירה בוערת אל העולקות שנשרו מגופו. כעבור יומיים הגיעו הצנחנים לשיירי ה' מטוס. לא נותרה אף נפש חיה. 40 גופות חרוכות לחלוטין היו פזורות בשטח ואילו עשר גופות נאכלו למחצה על-ידי הנמלים ששרצו ברבבות. הכל העיד כי המטוס הת' רסק באופן פתאומי: זוג נשוי היה עדיין חבוק, הטייסים ישבו חרוכים במושבים, הק' שר חבש את אוזניותיו ואילו המארחת אחזה קומקום בידה. ליום נמצאו 200 אלף דולר ושקית קטנה של יהלומים.

בני-ערובה לגיהנום. עם רדת הלילה נשמע רעש של מנוע: הליקופטר שטס ב' גובה נמוך ביותר נעצר מעל המקום, הוריד חבל עד האדמה ואיש טיפס למטה. דהימאטוס הכיר את טוס מי, מנהל חברת פאזי

הודיעה מילאה את עיתוני בראזיל: „זוהי הזנחה פושעת מצד האמריקאים!“ צעקו, „זהו מטוס שלהם, עליהם לשלוח צנחנים“.

אולם לתושב אחד של סאו פאולו נראה כל העניין הזמנתי מצוינת לרכוש אהרה בקרב הקהל. היה זה אדמר דה-בארוס, לש' עבר מושל סאו פאולו, מיליונר מופלג ובעל חברת התעופה הברזילאית, העומד בראש המפלגה הסוציאל-פרוגרסיבית ומשתדל בכל כוחו להבחר לנשיא המדינה. הוא החליט לעשות את אשר סירבו לעשות האמריקאים — הוא ישלח צנחנים משלו.

הוא מינה את סגנו, לינו דהימאטוס כראש המשלחת שכונתה בתואר המצלצל „שירת הסולידריות“. הוא העלה 14 צנחנים לאחד ממטוסי, העמים יחד עמהם מזון, מק' לעים, מכשיר קשר ורימונייה, להגנה נגד התקפות תושבי הגיונגל. בקרבת המטוס היה מרוסק: תפקידם הראשון היה לנקות שטח בו יוכל הליקופטר לתנות. בעוד מחצית ה' משלחת עסקה בניקוי, המשיכה המחצית השנייה אל המטוס, מרחק ארבעה ק"מ. עליהם היה להגיע מהר כדי להיות ראשונים במקום, להקים את השירה הממשלתית

בראזיל

בגיונגל אין פרסטיגיה

ב'29 לאפריל הפסיק רדיו בראזיל את שיר דור המוסיקה והודיע: מטוס-הענק שעזב את ריו דה-ז'ניירו בדרכו לגיויורק איחר להופיע בשדה-התעופה. במטוס, מטיפוס סטראטוקורור, בעל שתי קומות, נמצאו 41 נוסעים, תשעה אנשי-צוות.

מיד החלו פעולות החיפושים אחרי המ' טוס. חיל האוויר הברזילאי שיגר טייסת שלמה, חברות התעופה הדרום-אמריקאיות שלחו את כל המטוסים שלהן שנמצאו בא' זור, חיל האוויר האמריקאי שיגר אף הוא טייסת ואילו חברת פאזי-אמריקאן האמריקאית, בעלת המטוס, הורידה את הנוסעים משלושה ממטוסי, הורטה לאלה להצטרף לחיפוש. הטייס שמצא את עקבות המטוס האבוד היה טייס חיל האוויר האמריקאי שחזר מיד לבסיסו והודיע על התגלית: פתח חרוך בתוך מרבד הירק של הגיונגלים הברזילאיים. במקום נערכה ישיבה של כל הגורמים שהש' תתפו בחיפוש; השאלה שעמדה לפניהם היתה אם לשלוח אנשים למקום התאונה לברר שמה נשאר כמה מנוסעי המטוס בחיים.

הזרמנות לרכוש אהרה. הדרך הק' צרה ביותר למטוס עברה דרך גיונגל סמך, ללא שבילים, אשר רגל אדם לבן טרם דרכה בו. 40 הק"מ שהפרידו בין שיירי המטוס ובסיס החיפושים דרשו לפחות עשרה ימי הליכה קשה ומסוכנת. לעומת זאת קיימה הברירה: הצנחתי אנשים ממטוסים. אך כיוון שאיש לא חשב כי עדיין נשארו נוסעים בחיים הוחלט כי אין טעם לסכן חיי בני-אדם בריאים על-ידי הצנחה. הוחלט על שיגור שירה רגלית.

הודיעה מילאה את עיתוני בראזיל: „זוהי הזנחה פושעת מצד האמריקאים!“ צעקו, „זהו מטוס שלהם, עליהם לשלוח צנחנים“.

אולם לתושב אחד של סאו פאולו נראה כל העניין הזמנתי מצוינת לרכוש אהרה בקרב הקהל. היה זה אדמר דה-בארוס, לש' עבר מושל סאו פאולו, מיליונר מופלג ובעל חברת התעופה הברזילאית, העומד בראש המפלגה הסוציאל-פרוגרסיבית ומשתדל בכל כוחו להבחר לנשיא המדינה. הוא החליט לעשות את אשר סירבו לעשות האמריקאים — הוא ישלח צנחנים משלו.

הוא מינה את סגנו, לינו דהימאטוס כראש המשלחת שכונתה בתואר המצלצל „שירת הסולידריות“. הוא העלה 14 צנחנים לאחד ממטוסי, העמים יחד עמהם מזון, מק' לעים, מכשיר קשר ורימונייה, להגנה נגד התקפות תושבי הגיונגל. בקרבת המטוס היה מרוסק: תפקידם הראשון היה לנקות שטח בו יוכל הליקופטר לתנות. בעוד מחצית ה' משלחת עסקה בניקוי, המשיכה המחצית השנייה אל המטוס, מרחק ארבעה ק"מ. עליהם היה להגיע מהר כדי להיות ראשונים במקום, להקים את השירה הממשלתית

תשבץ 121

(ערוך על פי מתכונת הכתיב העברי המלא)

מאונץ: (1) נהגו החפטר בעקבותיו לאחר שהוא התפטר בעקבות קלן; (6) רעש; (9) עם הקצוצים בתחבורה תמטס בו העבודה; (10) התא הראשוני של הצבור; (12) תחופש ממנו הוא מטרת התלמידים; (14) איש היה בארץ... איוב שמו; (15) עוף המתנגד עקרונית לצמחונות; (17) נתינו של הפיאודל; (18) למעלה מ-70% מאורחי המדינה חסרים אותו; (20) כי ה... הוא הנפש; (21) ישראל באומית כ... באברים; (22) ללא רבב; (23) לא... על לשונו (תהילים) (25) ספר ירנע של גורקי; (27) מיב במצב צבירה מוצק; (29) על פת יפשע גבר; (31) מתכנית בתואר: בעלת האופי החזק ביותר בעולם (שם פרטי); (33) כשמת היה ליהודים „אורה ושמה וששון ויקר“; (35) קריאת הוקרה; (38) תפקיד הכנסת ליצור אותו; (40) בי גיי רצה לתת שם זה לתל-אביב; (41) אונקל; (42) איל השמש במצ' רים הקדומה; (44) פעולה שהפדגוגיה המודרנית מתנגדת לה בתוקף; (46) שוד; (47) מכינויו של בעל חי שבזמן האחרון עלה על המדינה; (49) האשה הראשונה במדינה; (50) מעלה במעמקים; (51) מה... אהליך יעקב; (53) חברת הובלה גור; (54) מנהיג מפ"ם שכוכבו התחיל דועך; (55) כפר מצפון לזכרון יעקב הנקרא על שם יוצר הגולם מפרג;

8	7	6	5	4	3	2	1
			11	10		9	
16	15			14			13
20		19		18			17
		24	23		22		21
	30		29	28		27	26
36		35		34	33		32
	41			40		39	
		46			45		44
			50			49	
				53			52
						55	
							54

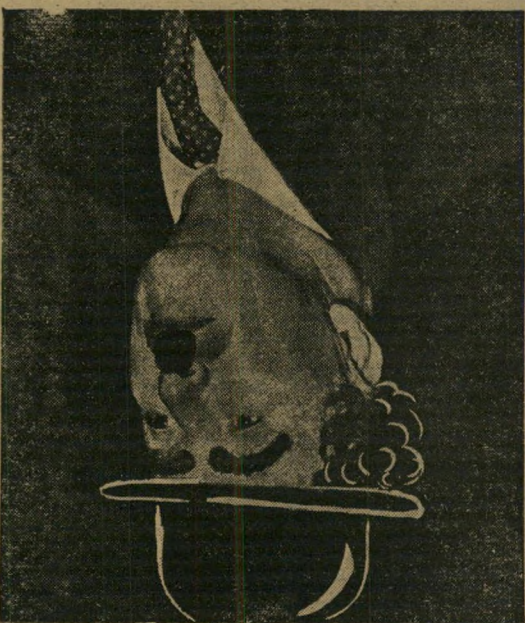
מאונץ: (1) עורכים אותו בל"ג בעומר במירון; (2) הנחש בפעולה כזאת צפוי לעונש מות; (3) מלכה ישראלית; (4) למחר — שלל — חש... בד' רך זו „מזכרת“ הצפור; (6) קינים והגה ו...; (7) רוסו טען שדבר זה הביא לעולם רק הרס; (8) מוצאים אנו אותו כמעט מדי ערב שבת על במת מוגרבי בתל-אביב; (11) עיר כנענית קדומה ממערב לחולה; (13) תפקידה למלא בטנו של ה' לקוח במשקאות ולהריק את כיסיו; (14) הוצאה עם השורש; (16) אבשלום הקים לו דבר זה; (18) שרץ הרגיל לשרץ במקומות לחים; (19) עיניו משמשות לשון גרופת לעינים מביעות טמטום; (24) בדבר זה הכה שמשון איש; (26) הוא וחבריו עורקים עכשיו בהמונים מן השרות; (28) מרק שרגילים להכינו מסלך; (30) רב-צלעון שאפשר להלקו לשלושה משולשים; (32) מקלט לנווד; (34) כלי שימושי המהוו לגבי הקמת מה שמהווה הצנוורה לגבי ידיעות; (36) אומרים שבי גיי אמר עליו שהוא מנהיג העתיד של מפא"י; (37) ראש עיר שתחבוג במהרה 4000 שנה להולדתה; (39) טוב שכן... מקרוב רחוק; (43) מ... יצא מתוק; (45) תלמידיו של ירמיהו הנביא; (46) בפנקס החשבונות באה מלה זאת לצידה של המלה זכות; (48) לו מקיים החקלאים; (50) עיר בה הוכן תנור מחמאה; (52) אות הנצחון של ציריל; (53) מוציא לפועל את החלטות הכנסת.

ס.א.ל.ה ל.כ.א

?? 6 ??

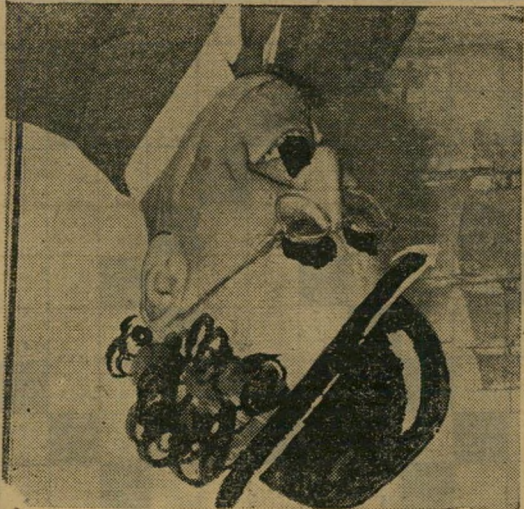
?? 6 ??

?? 3 ??

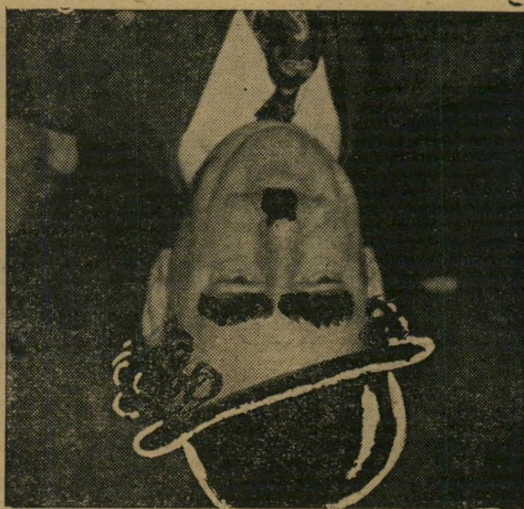
?? 8 ??

?? 5 ??

?? 2 ??

הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...
הנהגתו של הממשלה...

?? 7 ??

?? 4 ??

?? 1 ??

